

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government

PROJEKTLIGJI PËR INFRASTRUKTURËN KRITIKE¹

DRAFT LAW ON CRITICAL INFRASTRUCTURE²

NACRT ZAKONA O KRITIČNOJ INFRASTRUKTURI³

¹Projektligji për Infrastrukturën Kritike, është miratuar në mbledhjen e 233-të, të Qeverisë së Republikës së Kosovës me Vendimin Nr. 06/233, të datës 27.11.2024.

²Draft Law on Critical Infrastructure was adopted at the 233th session of the Government of the Republic of Kosovo, by decision No. 06/233, dated 27.11.2024.

³Nacrt Zakona o Kritičnoj Infrastrukturi, usvojen je na 233 sednici Vlade Republike Kosovo, odlukom Ne. 06/233, od 27.11.2024.

<p>Kuvendi i Republikës së Kosovës,</p> <p>Në mbështetje të nenit 65 (1) të Kushtetutës së Republikës së Kosovës,</p> <p>Miraton:</p> <p style="text-align: center;">LIGJ PËR INFRASTRUKTURËN KRITIKE</p> <p>KAPITULLI I DISPOZITAT E PËRGJITHSHME</p> <p style="text-align: center;">Neni 1 Qëllimi</p> <p>1. Qëllimi i këtij ligji është krijimi i procedurave për përcaktimin e infrastrukturës kritike, përcaktimi i masave minimale për sigurimin e qëndrueshmërisë së entiteteve kritike, si dhe përcaktimi i organeve kompetente dhe përgjegjëse të tyre.</p> <p>2. Ky ligj transponon pjesërisht Direktivën (BE) 2022/2557 e Parlamentit Evropian dhe të Këshillit e datës 14 dhjetor 2022 mbi qëndrueshmërinë e subjekteve kritike dhe</p>	<p>Assembly of the Republic of Kosovo,</p> <p>Pursuant to Article 65 (1) of the Constitution of the Republic of Kosovo,</p> <p>Approves:</p> <p style="text-align: center;">LAW ON CRITICAL INFRASTRUCTURE</p> <p>CHAPTER I GENERAL PROVISIONS</p> <p style="text-align: center;">Article 1 Purpose</p> <p>1. This law aims to establish procedures for designation of critical infrastructure, determining the minimum measures for ensuring resilience of critical entities, as well as define competent bodies and their responsibilities.</p> <p>2. This law partially transposes Directive (EU) 2022/2557 of the European Parliament and of the Council of 14 December 2022 on the resilience of critical entities and repealing</p>	<p>Skupština Republike Kosovo,</p> <p>U skladu sa članom 65. (1) Ustava Republike Kosovo,</p> <p>Usvaja:</p> <p style="text-align: center;">ZAKONA O KRITIČNOJ INFRASTRUKTURI</p> <p>POGLAVLJE I OPŠTE ODREDBE</p> <p style="text-align: center;">Član 1 Cilj</p> <p>1. Cilj ovog zakona je uspostavljanje postupaka za utvrđivanje kritične infrastrukture, utvrđivanje minimalnih mera za obezbeđivanje održivosti kritičnih subjekata, kao i utvrđivanje nadležnih organa i njihove odgovornosti.</p> <p>2. Ovaj zakona delimično transponuje Direktivu (EU) 2022/2557 Evropskog parlamenta i Saveta od 14. decembra 2022. o</p>
---	---	---

<p>shfuqizimin e Direktivës së Këshillit 2008/114/EC.</p> <p>3. Ky ligj transponon plotësisht Rregulloren e Deleguar të Komisionit (BE) 2023/2450 e datës 25 korrik 2023 që plotëson Direktivën (BE) 2022/2557 të Parlamentit Evropian dhe Këshillit duke krijuar një listë të shërbimeve thelbësore.</p> <p style="text-align: center;">Neni 2 Fushëveprimi</p> <p>1. Dispozitat e këtij ligji zbatohen nga organet përgjegjëse për përcaktimin dhe mbrojtjen e infrastrukturës kritike, entitetet e infrastrukturës kritike, si dhe nga personat e tjerë fizikë dhe juridikë, veprimtaria e të cilëve ndërlihet me entitetet e infrastrukturës kritike.</p> <p>2. Ky ligj nuk paragjykon përgjegjësinë e organeve shtetërore për ruajtjen e sigurisë dhe mbrojtjes kombëtare dhe kompetencën e tyre për të mbrojtur funksionet e tjera thelbësore të shtetit, duke përfshirë sigurimin e integritetit territorial të shtetit dhe ruajtjen e rendit dhe ligjit, dhe nuk zbatohet për organet e administratës publike që kryejnë aktivitetet e tyre në fushat e sigurisë kombëtare, sigurisë publike, mbrojtjes ose zbatimit të ligjit, duke përfshirë hetimin, zbulimin dhe ndjekjen penale të veprave penale.</p>	<p>Council Directive 2008/114/EC.</p> <p>3. This law fully transposes Commission Delegated Regulation (EU) 2023/2450 of 25 July 2023 supplementing Directive (EU) 2022/2557 of the European Parliament and of the Council by establishing a list of essential services.</p> <p style="text-align: center;">Article 2 Scope</p> <p>1. The provisions of this law are applied by the competent authorities for designating and protecting critical infrastructure, critical infrastructure entities, as well as by other natural and legal persons whose activities are related to critical infrastructure entities.</p> <p>2. This law does not prejudice the responsibility of state bodies for maintaining national security and defense and their competence to protect other essential functions of the state, including ensuring the territorial integrity of the state and maintaining law and order, and does not apply to bodies of public administration carrying out their activities in the fields of national security, public safety, defense or law enforcement, including the investigation, detection and prosecution of criminal offences.</p>	<p>otpornosti kritičnih subjekata i stavljanju van snage Direktive Saveta 2008/114/EZ.</p> <p>3. Ovim zakonom je u potpunosti transponovana Delegirana uredba Komisije (EU) 2023/2450 od 25. jula 2023. kojom se dopunjuje Direktiva (EU) 2022/2557 Evropskog parlamenta i Saveta uspostavljanjem liste osnovnih usluga.</p> <p style="text-align: center;">Član 2 Delokrug</p> <p>1. Odredbe ovog zakona primenjuju se na nadležne organe za utvrđivanje i zaštitu kritične infrastrukture, subjekte kritične infrastrukture, kao i na druga fizička i pravna lica, čija je delatnost povezana sa subjektima kritične infrastrukture.</p> <p>2. Ovaj zakon ne prejudicira odgovornost državnih organa za očuvanje i odbranu nacionalne bezbednosti i njihove nadležnosti za zaštitu drugih bitnih funkcija države, uključujući obezbeđivanje teritorijalnog integriteta države i održavanje reda i zakona, i ne primenjuje se na organe javne uprave koji sprovode svoje aktivnosti u oblastima nacionalne bezbednosti, javne bezbednosti, odbrane ili sprovođenja zakona, uključujući istragu, otkrivanje i gonjenje krivičnih dela.</p>
--	---	---

<p>3. Ky ligj nuk do të zbatohet për çështjet e mbuluara nga Ligji pwrkatws pwr siguri kibernetike. Në raportin ndërmjet sigurisë fizike dhe sigurisë kibernetike të entiteteve kritike, autoriteti kompetent siguron qw ky ligj dhe Ligji pwrkatws pwr siguri kibernetike të zbatohen në mënyrë të koordinuar.</p> <p style="text-align: center;">Neni 3 Përkufizimet</p> <p>1. Shprehjet dhe shkurtesat e përdorura në këtë ligj kanë këtë kuptim:</p> <p>1.1. Autoriteti Kompetent – nënkupton ministrinë përgjegjëse për punë të brendshme;</p> <p>1.2. Entitet kritik – nënkupton një entitet publik ose privat i cili është identifikuar në përputhje me këtë ligj se i përket njërës prej kategorive të përcaktuara në nën-sektorët e infrastrukturës kritike;</p> <p>1.3. Incident – nënkupton një ngjarje që mund të dëmtojë ndjeshëm, ose që pengon ofrimin e një shërbimi esencial, duke përfshirë edhe rastet kur ajo prek sistemet kombëtare që mbrojnë sundimin e ligjit;</p> <p>1.4. Infrastrukturë kritike – nënkupton një aset, një objekt, pajisje, një rrjet ose një sistem, ose një pjesë të një asemi, një</p>	<p>3. This law shall not apply to matters covered by the respective Cyber Security Law. In light of the relationship between the physical security and cyber security of critical entities, the competent authority ensures that this law and the respective Law on Cyber Security are implemented in a coordinated manner.</p> <p style="text-align: center;">Article 3 Definitions</p> <p>1. The expressions and abbreviations used in this law have the following meaning:</p> <p>1.1. Competent Authority – means the ministry responsible for internal affairs;</p> <p>1.2. Critical entity – means a public or private entity that has been identified in accordance with this law as belonging to one of the categories defined in the sub-sectors of critical infrastructure;</p> <p>1.3. Incident – means an event that can significantly damage or that prevents the provision of an essential service, including cases where it affects national systems that protect the rule of law;</p> <p>1.4. Critical infrastructure – means an asset, a facility, equipment, a network or a system, or a part of an asset, a facility,</p>	<p>3. Ovaj zakon se ne primenjuje na pitanja obuhvaćena odgovarajućim Zakonom o sajber bezbednosti. U svetlu odnosa između fizičke bezbednosti i sajber bezbednosti kritičnih subjekata, nadležni organ obezbeđuje da se ovaj zakon i odgovarajući Zakon o sajber bezbednosti sprovode na koordinisan način.</p> <p style="text-align: center;">Član 3 Definicije</p> <p>1. Izrazi i skraćenice koje su korišćene u ovom zakonu imaju sledeće značenje:</p> <p>1.1. Nadležni organ – znači ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove;</p> <p>1.2. Kritični subjekat – znači javni ili privatni subjekat koji je identifikovan u skladu sa ovim zakonom što se tiče jedne od kategorija utvrđenih u potsektorima kritične infrastrukture.</p> <p>1.3. Incident – znači događaj koji može ozbiljno oštetiti, ili koji sprečava pružanje osnovne usluge, uključujući i slučajeve kada on pogađa nacionalne sisteme koji štite vladavinu prava;</p> <p>1.4. Kritična infrastruktura – znači imovina, objekat, oprema, mreža ili sistem, ili deo imovine, objekta, opreme, mreže ili</p>
--	---	--

<p>objekti, pajisje, një rrjeti ose një sistemi që është i nevojshëm për ofrimin e një shërbimi esencial;</p> <p>1.5. Mbrojtja e infrastrukturës kritike – nënkupton të gjitha aktivitetet që kanë për qëllim sigurimin e funksionimit, vazhdimësisë dhe integritetit të infrastrukturës kritike për të parandaluar, zvogëluar dhe neutralizuar kërcënimin, rrezikun ose cenueshmerinë;</p> <p>1.6. Operator i entitetit kritik – nënkupton pronarin ose personin tjetër që menaxhon, udhëheq ose operon, plotësisht apo pjesërisht funksionet e përditshme të entitetit kritik;</p> <p>1.7. Organ i administratës shtetërore – nënkupton një organ i njohur si i tillë në përputhje me legjislacionin kombëtar, duke mos përfshirë gjyqësorin, parlamentin ose bankat qendrore;</p> <p>1.8. Qëndrueshmëri – nënkupton aftësinë e një entiteti për të parandaluar, mbrojtur, reaguar, rezistuar, zbutur, absorbuar, akomoduar dhe rikuperuar nga një incident;</p> <p>1.9. Rrezik – nënkupton mundësinë për humbje ose ndërprerje si shkak injë incidenti, e shprehur si një kombinim i</p>	<p>equipment, a network or a system that is necessary for the provision of an essential service;</p> <p>1.5. Protection of critical infrastructure – means all activities aimed at ensuring the operation, continuity and integrity of critical infrastructure to prevent, reduce and neutralize the threat, risk or vulnerability;</p> <p>1.6. Critical entity operator – means the owner or other person who manages, directs or operates, in whole or in part, the day-to-day functions of the critical entity;</p> <p>1.7. State administration body – means a body recognized as such in accordance with national law, not including the judiciary, parliament or central banks;</p> <p>1.8. Resilience – means the ability of an entity to prevent, protect, react, resist, mitigate, absorb, accommodate and recover from an incident;</p> <p>1.9. Risk – means the potential for loss or disruption caused by an incident, expressed as a combination of the</p>	<p>sistema koji je neophodan za pružanje osnovne usluge;</p> <p>1.5. Zaštita kritične infrastrukture – znači sve aktivnosti koje imaju za cilj da obezbede funkcionisanje, kontinuitet i integritet kritične infrastrukture radi sprečavanja, smanjenja i neutralisanja pretnji, rizika ili ranjivosti;</p> <p>1.6. Operator kritičnog subjekta – znači vlasnik ili drugo lice koje upravlja, rukovodi ili sprovodi, u potpunosti ili delimično, svakodnevne funkcije kritičnog subjekta.</p> <p>1.7. Organ državne uprave – znači organ koji je poznat kao takav u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom, ne uključujući pravosuđe, skupštinu ili centralne banke;</p> <p>1.8. Održivost - znači sposobnost subjekta da spreči, zaštiti, reaguje, odupre se, ublaži, apsorbujе, prilagodi i oporavi od jednog incidenta;</p> <p>1.9. Rizik – znači mogućnost gubitka ili prekida nakon incidenta, izražena kao</p>
--	---	---

<p>madhësisë së kësaj humbjeje ose ndërprerjeje dhe gjasave të ndodhjes së incidentit;</p> <p>1.10. Specifikim teknik – nënkupton një dokument që përshkruan kërkesat teknike që duhet të plotësohen nga një produkt, proces, shërbim ose sistem;</p> <p>1.11. Standard – nënkupton një specifikim teknik jo të detyrueshëm, i miratuar nga një organ standardizimi i njohur, për zbatim të përsëritur ose të vazhdueshëm;</p> <p>1.12. Shërbim esencial – nënkupton një shërbim i cili është esencial për ruajtjen e funksioneve jetësore të shoqërisë, aktiviteteve ekonomike, shëndetit dhe sigurisë publike ose mjedisit;</p> <p>1.13. Vlerësimi i rrezikut – nënkupton procesin e përgjithshëm për përcaktimin e natyrës dhe shtrirjes së një rreziku duke identifikuar dhe analizuar kërcënimet, dobësitë dhe rreziqet e mundshme që mund të çojnë në një incident dhe duke vlerësuar humbjen ose ndërprerjen e mundshme të ofrimit të një shërbimi esencial të shkaktuar nga ai incident.</p>	<p>magnitude of such loss or disruption and the likelihood of the occurrence of the incident;</p> <p>1.10. Technical specification – means a document that describes the technical requirements to be met by a product, process, service or system;</p> <p>1.11. Standard – means a non-mandatory technical specification, approved by a recognized standardization body, for repeated or continuous application;</p> <p>1.12. Essential service – means a service which is crucial for the maintenance of vital societal functions, economic activities, public health and safety or the environment;</p> <p>1.13. Risk assessment – means the overall process for determining the nature and extent of a risk by identifying and analyzing potential threats, vulnerabilities and risks that could lead to an incident and assessing the potential loss or disruption of the provision of an essential service caused by that incident.</p>	<p>kombinacija obima gubitka ili prekida i verovatnoće da će se incident desiti;</p> <p>1.10. Tehnička specifikacija – znači dokument koji opisuje tehničke uslove koje treba da ispuni proizvod, proces, usluga ili sistem;</p> <p>1.11. Standard – znači neobavezujuća tehnička specifikacija, odobrena od strane priznatog tela za standardizaciju, za ponovnu ili kontinuiranu primenu;</p> <p>1.12. Osnovna usluga - znači usluga koja je bitna za održavanje vitalnih funkcija društva, ekonomskih aktivnosti, javnog zdravlja i bezbednosti ili životne sredine;</p> <p>1.13. Procena rizika – znači opšti proces za utvrđivanje prirode i obima rizika identifikujući i analizirajući moguće pretnje, slabosti i rizik koji bi mogli da dovedu do incidenta i procenom potencijalnog gubitka ili prekida osnovne usluge prouzrokovane tim incidentom.</p>
--	---	---

<p>KAPITULLI II KORNIZA E INFRASTRUKTUËS KRITIKE KOMBËTARE</p> <p style="text-align: center;">Neni 4 Infrastruktura kritike kombëtare</p> <p>Infrastruktura kritike kombëtare e Republikës së Kosovës përfshin një aset, një objekt, pajisje, një rrjet ose një sistem, ose një pjesë të një asemi, një objekti, pajisje, një rrjeti ose një sistemi, i cili është i nevojshëm për ofrimin e një shërbimi esencial, ndërprerja e funksionimit, çrregullimi, ose shkatërrimi i të cilave do të kishte pasoja të rënda mbi funksionet jetësore të shoqërisë, aktiviteteve ekonomike, shëndetit dhe sigurisë publike ose mjedisit.</p> <p style="text-align: center;">Neni 5 Sektorët e infrastrukturës kritike</p> <p>1. Sektorët e infrastrukturës kritike kombëtare të Republikës së Kosovës janë si në vijim:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1.1. Energjia; 1.2. Transporti; 1.3. Sistemi bankar; 	<p>CHAPTER II NATIONAL CRITICAL INFRASTRUCTURE FRAMEWORK</p> <p style="text-align: center;">Article 4 National critical infrastructure</p> <p>The national critical infrastructure of the Republic of Kosovo includes an asset, an object, equipment, a network or a system, or a part of an asset, an object, equipment, a network or a system, which is necessary for the provision of an essential service, the disruption of operation, disorder, or destruction of which would have serious consequences on vital societal functions, economic activities, public health and safety, or the environment.</p> <p style="text-align: center;">Article 5 Critical infrastructure sectors</p> <p>1. The critical national infrastructure sectors of the Republic of Kosovo are as follows:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1.1. Energy; 1.2. Transport; 1.3. Banking; 	<p>POGLAVLJE II OKVIR NACIONALNE KRITIČNE INFRASTRUKTURE</p> <p style="text-align: center;">Član 4 Nacionalna kritična infrastruktura</p> <p>Nacionalna kritična infrastruktura Republike Kosovo obuhvata imovinu, objekat, opremu, mrežu ili sistem, ili deo imovine, objekta, opreme, mreže ili sistema, koji su neophodni za pružanje osnovne usluge, čiji bi prekid rada, poremećaj ili uništenje imali ozbiljne posledice na vitalne funkcije društva, ekonomskih aktivnosti, javno zdravlje i bezbednost ili životnu sredinu.</p> <p style="text-align: center;">Član 5 Sektorii kritične infrastrukture</p> <p>1. Sektorii nacionalne kritične infrastrukture Republike Kosovo su sledeći:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1.1. Energija; 1.2. Prevoz; 1.3. Bankarski sistem;
--	---	---

<p>1.4. Infrastruktura e tregjeve financiare;</p> <p>1.5. Shëndetësia;</p> <p>1.6. Uji i pijshëm dhe Ujërat e zeza;</p> <p>1.7. Infrastruktura digjitale;</p> <p>1.8. Administrata publike;</p> <p>1.9. Prodhimi, përpunimi dhe shpërndarja e ushqimit.</p> <p>2. Qeveria e Republikës së Kosovës, pas propozimit nga autoriteti kompetent, mund të përcaktojë me vendim edhe sektorë tjerë të infrastrukturës kritike kombëtare.</p> <p style="text-align: center;">Neni 6 Identifikimi i entiteteve kritike kombëtare</p> <p>1. Autoriteti kompetent udhëheq procesin e identifikimit të entiteteve kritike kombëtare, në konsultim dhe bashkëpunim me institucionet e sigurisë, institucionet përgjegjëse për sektorët përkatës, pronarët dhe operatorët publikë dhe privatë.</p> <p>2. Entitetet kritike kombëtare identifikohen në bazë të një analize të plotë të rrezikut të bazuar në kërcënimet dhe rreziqet reale, e cila ofron detaje të ndikimeve që një</p>	<p>1.4. Financial market Infrastructure;</p> <p>1.5. Health;</p> <p>1.6. Drinking water and waste water;</p> <p>1.7. Digital infrastructure;</p> <p>1.8. Public administration;</p> <p>1.9. Production, processing and distribution of food.</p> <p>2. The Government of the Republic of Kosovo may, upon proposal by the competent authority, determine by decision other sectors of the national critical infrastructure.</p> <p style="text-align: center;">Article 6 Identification of critical national entities</p> <p>1. The competent authority leads the process of identifying critical national entities, in consultation and cooperation with security institutions, institutions responsible for the relevant sectors, public and private owners and operators.</p> <p>2. National critical entities are identified on the basis of a thorough risk analysis based on real threats and risks, which provides details of the impacts that a malfunction or destruction of</p>	<p>1.4. Infrastruktura finansijskih tržišta;</p> <p>1.5. Zdravstvo;</p> <p>1.6. Pijaća voda i Otpadne vode;</p> <p>1.7. Digitalna infrastruktura;</p> <p>1.8. Javna uprava;</p> <p>1.9. Proizvodnja, prerada i distribucija hrane.</p> <p>2. Vlada Republike Kosovo, na predlog nadležnog organa, može odlukom utvrditi i druge sektore nacionalne kritične infrastrukture.</p> <p style="text-align: center;">Član 6 Identifikacija nacionalnih kritičnih subjekata</p> <p>1. Nadležni organ vodi proces identifikacije nacionalnih kritičnih subjekata, u konsultacijama i u saradnji sa bezbednosnim institucijama, institucijama nadležnim za relevantne sektore, javnim i privatnim vlasnicima i operaterima.</p> <p>2. Nacionalni kritični subjekti se identifikuju na osnovu potpune analize rizika zasnovane na stvarnim pretnjama i rizicima, koja obezbeđuje detalje o uticajima koje nefunkcionisanje ili</p>
--	---	--

<p>mosfunktionim apo shkatërrim i infrastrukturës kritike mund të ketë në funksionet jetësore të shoqërisë, aktivitetet ekonomike, shëndetësore dhe të sigurisë publike apo të mjedisit.</p> <p>3. Gjatë identifikimit të infrastrukturës kritike kombëtare merren parasysh rezultatet e vlerësimit shtetëror të rrezikut dhe kriteret e mëposhtme:</p> <p>3.1. entiteti ofron një ose më shumë shërbime esenciale;</p> <p>3.2. entiteti operon dhe infrastruktura e tij kritike ndodhet në territorin e Republikës së Kosovës; dhe</p> <p>3.3. një incident do të kishte efekte të rëndësishme ndërprerëse, siç përcaktohet me nenin 9 të këtij ligji, në ofrimin e një ose më shumë shërbimeve esenciale apo në ofrimin e shërbimeve të tjera esenciale në sektorë përkatës.</p> <p>4. Procedura e detajuar për identifikimin e entiteteve kritike kombëtare përcaktohet me akt nënligjor të nxjerr nga Qeveria e Republikës së Kosovës, pas propozimit të autoritetit kompetent.</p>	<p>critical infrastructure could have on the vital societal functions, economic activities, health and public safety or the environment.</p> <p>3. During the identification of the national critical infrastructure, the results of the state risk assessment and the following criteria shall be taken into account:</p> <p>3.1. the entity provides one or more essential services;</p> <p>3.2. the entity operates and its critical infrastructure is located in the territory of the Republic of Kosovo; and</p> <p>3.3. an incident would have significant disruptive effects, as defined by Article 9 of this law, on the provision of one or more essential services or on the provision of other essential services in related sectors.</p> <p>4. The detailed procedure for the identification of critical national entities shall be determined by a sub-legal act issued by the Government of the Republic of Kosovo at the proposal of the competent authority.</p>	<p>uništenje kritične infrastrukture može imati na vitalne funkcije društva, ekonomske aktivnosti, javno zdravlje i bezbednost ili životnu sredinu.</p> <p>3. Prilikom identifikacije nacionalne kritične infrastrukture uzimaju se u obzir rezultati državne procene rizika i sledeći kriterijumi:</p> <p>3.1. subjekat pruža jednu ili više osnovnih usluga;</p> <p>3.2. subjekat funkcioniše i njegova kritična infrastruktura se nalazi na teritoriji Republike Kosovo; i</p> <p>3.3. incident bi imao značajne posledice u prekidu, kako je utvrđeno članom 9. ovog zakona, u pružanju jedne ili više osnovnih usluga ili u drugim osnovnim uslugama u povezanim sektorima.</p> <p>4. Detaljan postupak za identifikaciju nacionalnih kritičnih subjekata utvrđuje se podzakonskim aktom koji donosi Vlada Republike Kosovo, na predlog nadležnog organa.</p>
---	--	--

<p align="center">Neni 7 Përcaktimi i entiteteve kritike kombëtare</p>	<p align="center">Article 7 Definition of critical national entities</p>	<p align="center">Član 7 Utvrđivanje nacionalnih kritičnih subjekata</p>
<p>1. Qeveria e Republikës së Kosovës, pas propozimit të autoritetit kompetent, me vendim përcakton entitetet kritike kombëtare.</p> <p>2. Autoritetit kompetent brenda shtatë (7) ditëve pas vendimit të Qeverisë, duhet t'i informojë me shkrim pronarët operatorët për caktimin e infrastrukturës së tyre si entitete kritike kombëtare. Ky informacion nuk mund të shpaloset publikisht nga pronari/operatori i infrastrukturës kritike.</p> <p>3. Operatori i entitetit kritik kombëtar është drejtpërdrejt përgjegjës për mbrojtjen dhe menaxhimin e entitetit kritik kombëtar.</p> <p>4. Lista e plotë e entiteteve kritike kombëtare, si dhe asaj potenciale, duhet të klasifikohet në përputhje me legjislacionin vendor.</p> <p>5. Qeveria e Republikës së Kosovës, në koordinim me autoritetin kompetent, shqyrton dhe rishikon listën e infrastrukturës kritike kombëtare në baza vjetore.</p>	<p>1. The Government of the Republic of Kosovo shall, at the proposal of the competent authority, determine the critical national entities by decision.</p> <p>2. The competent authority shall, within seven (7) days after the decision of the Government, inform the owner operators in writing of the designation of their infrastructure as critical national entities. This information may not be publicly disclosed by the owner/operator of the critical infrastructure.</p> <p>3. The operator of the critical national entity shall be directly responsible for the protection and management of the critical national entity.</p> <p>4. The full list of national critical entities, as well as potential ones, shall be classified in accordance with local legislation.</p> <p>5. The Government of the Republic of Kosovo shall, in coordination with the competent authority, review and revise the list of national critical infrastructure on an annual basis.</p>	<p>1. Vlada Republike Kosovo, na predlog nadležnog organa, odlukom utvrđuje nacionalnog kritičnog subjekta.</p> <p>2. Nadležni organ, u roku od sedam (7) dana nakon donošenja odluke Vlade, treba da u pisanoj formi obavesti vlasnike operatore o proglašenju njihove infrastrukture nacionalnim kritičnim subjektima. Vlasnik/operator kritične infrastrukture ne može javno da saopšti ove informacije.</p> <p>3. Operator nacionalne kritične infrastrukture je direktno odgovoran za zaštitu i upravljanje nacionalnim kritičnim subjektom.</p> <p>4. Kompletnu listu nacionalnih kritičnih subjekata, kao i onih potencijalnih, treba klasifikovati u skladu sa domaćim zakonodavstvom.</p> <p>5. Vlada Republike Kosovo, u koordinaciji sa nadležnim organom, razmatra i revidira listu kritične nacionalne infrastrukture na godišnjoj osnovi.</p>

<p>6. Procedura për zbatimin e këtij neni përcaktohet me akt nënligjor të nxjerr nga Qeveria e Republikës së Kosovës, pas propozimit të autoritetit kompetent.</p>	<p>6. The procedure for the implementation of this article is defined by a sub-legal act issued by the Government of the Republic of Kosovo at the proposal of the competent authority.</p>	<p>6. Postupak za sprovođenje ovog člana utvrđuje se podzakonskim aktom koji donosi Vlada Republike Kosovo, na predlog nadležnog organa.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 8 Vlerësimi shtetëror i rrezikut</p>	<p style="text-align: center;">Article 8 State risk assessment</p>	<p style="text-align: center;">Član 8 Državna procena rizika</p>
<p>1. Autoriteti kompetent, në bashkëpunim me institucionet relevante kryejnë vlerësimin shtetëror të rrezikut, brenda një (1) viti pas hyrjes në fuqi të këtij ligji.</p>	<p>1. The competent authority shall, in cooperation with the relevant institutions, perform the state risk assessment within one (1) year after the entry into force of this law.</p>	<p>1. Nadležni organ, u saradnji sa relevantnim institucijama, vrše državnu procenu rizika, u roku od jedne (1) godine od stupanja na snagu ovog zakona.</p>
<p>2. Vlerësimi shtetëror i rrezikut përsëritet të paktën çdo katër (4) vjet, si dhe kurdoherë që është e nevojshme.</p>	<p>2. The state risk assessment shall be repeated at least every four (4) years and whenever necessary.</p>	<p>2. Državna procena rizika se ponavlja najmanje svake četiri (4) godine, i svaki put kada je to potrebno.</p>
<p>3. Vlerësimet shtetërore të rrezikut do të përdoren për qëllimin e identifikimit të entiteteve kritike në përputhje me nenin 6 të këtij ligji dhe për të ndihmuar ato entitete kritike për të marrë masa në përputhje me Kapitullin III të këtij ligji.</p>	<p>3. State risk assessments shall be used for the purpose of identifying critical entities in accordance with Article 6 of this law and to assist those critical entities to take measures in accordance with Chapter III of this law.</p>	<p>3. Državne procene rizika će se koristiti u cilju identifikacije kritičnih subjekata, u skladu sa članom 6. zakona, i za pomoć tim kritičnim subjektima, preduzimanjem mera u skladu sa Poglavljem III ovog zakona.</p>
<p>4. Vlerësimi shtetëror i rrezikut merr parasysh rreziqet përkatëse natyrore dhe ato të shkaktuara nga njeriu, duke përfshirë rreziqet ndër-sektoriale ose ndërkufitare, aksidentet, fatkeqësitë natyrore, emergjencat e shëndetit publik dhe kërcënimet hibride ose kërcënimet e tjera armiqësore, si dhe rreziqet nga terrorizmi.</p>	<p>4. The state risk assessment shall take into account relevant natural and man-made risks, including cross-sectoral or cross-border risks, accidents, natural disasters, public health emergencies and hybrid threats or other hostile threats, as well as risks from terrorism.</p>	<p>4. Državna procena rizika uzima u obzir relevantne prirodne rizike i rizike koji su prouzrokovani od čoveka, uključujući međusektorske ili prekogranične rizike, incidente, prirodne nepogode, vanredne situacije po javno zdravlje i hibridne pretnje ili druge neprijateljske pretnje, kao i rizike od terorizma.</p>

<p>5. Procedura e detajuar për vlerësimin shtetëror të rrezikut përcaktohet me akt nënligjor të nxjerr nga Qeveria e Republikës së Kosovës, pas propozimit të autoritetit kompetent.</p> <p style="text-align: center;">Neni 9 Pasoja të rëndësishme të ndërprerjes</p> <p>1. Në përcaktimin e lartësisë së pasojave të rëndësishme të një ndërprerje merren parasysh kriteret e mëposhtme:</p> <p>1.1. numri i përdoruesve që mbështeten në shërbimin esencial të ofruar nga entiteti përkatës;</p> <p>1.2. masën në të cilën sektorët dhe nënsektorët e tjerë të përcaktuar varen nga shërbimi esencial në fjalë;</p> <p>1.3. ndikimin që mund të kenë incidentet, për sa i përket shkallës dhe kohëzgjatjes në aktivitetet ekonomike dhe shoqërore, në mjedis në sigurinë publike apo në shëndetin e qytetarëve;</p> <p>1.4. pjesën që mbulon njësia ekonomike në treg për shërbimin esencial ose shërbimet esenciale;</p> <p>1.5. zona gjeografike që mund të preket nga një incident, duke përfshirë çdo ndikim ndërkufitar, duke marrë parasysh</p>	<p>5. The detailed procedure for state risk assessment shall be determined by a bylaw issued by the Government of the Republic of Kosovo at the proposal of the competent authority.</p> <p style="text-align: center;">Article 9 Significant consequences of disruption</p> <p>1. In determining the scale of the significant consequences of an disruption, the following criteria shall be taken into account:</p> <p>1.1. the number of users relying on the essential service provided by the relevant entity;</p> <p>1.2. the extent to which other defined sectors and sub-sectors depend on the essential service in question;</p> <p>1.3. the impact that incidents may have, in terms of scale and duration, on economic and societal activities, on the environment, on public safety or on the health of citizens;</p> <p>1.4. the share covered by the economic entity in the market for the essential service(s);</p> <p>1.5. the geographical area that may be affected by an incident, including any transboundary impacts, taking into account</p>	<p>5. Detaljan postupak za državnu procenu utvrđuje se podzakonskim aktom koji donosi Vlada Republike Kosovo, na predlog nadležnog organa.</p> <p style="text-align: center;">Član 9 Značajne posledice prekida</p> <p>1. U utvrđivanju visine značajnih posledica prekida uzimaju se u obzir sledeći kriterijumi:</p> <p>1.1. broj korisnika koji se oslanjanju na osnovnu uslugu koju pruža relevantni subjekat;</p> <p>1.2. meru pod kojima sektori i drugi potsektori koji su utvrđeni, zavise od dotične osnovne usluge;</p> <p>1.3. uticaj koji mogu uticati incidenti, što se tiče stepena i trajanja ekonomskih i društvenih aktivnosti, na životnu sredinu, na javno zdravlje ili na zdravlje građana.</p> <p>1.4. deo koji pokriva ekonomska jedinica na tržištu osnovne usluge ili osnovnih usluga;</p> <p>1.5. geografsko područje koje može biti pogođeno incidentom, uključujući sve prekogranične uticaje, uzimajući u obzir</p>
---	---	---

<p>cenueshmerinë që lidhet me shkallën e izolimit të disa llojeve të zonave gjeografike, të tilla si rajone të izoluar, rajone të largëta ose zona malore;</p> <p>1.6. rëndësinë e entitetit në ruajtjen e një niveli të mjaftueshëm të shërbimit esencial, duke marrë parasysh mundësimin e ofrimit të atij shërbimi me mjete alternative për ofrimin e atij shërbimi esencial.</p> <p style="text-align: center;">Neni 10 Entitetet kritike në sektorin bankar, infrastrukturën e tregut financiar dhe infrastrukturën digjitale</p> <p>Kapitulli III dhe Kapitulli IV i këtij ligji nuk zbatohen për entitetet kritike të identifikuar në sektorin bankar, sektorin e infrastrukturës së tregut financiar dhe sektorin e infrastrukturës digjitale. Për këto entitete kritike, autoriteti kompetent mund të adaptojë ose zbatojë dispozita të ligjeve tjera për të arritur një nivel më të lartë të qëndrueshmërisë.</p> <p style="text-align: center;">Neni 11 Përkrahja institucionale për entitetet kritike</p> <p>1. Qeveria e Republikës së Kosovës, përmes autoritetit kompetent, mund të ofrojë mbështetje për fuqizimin e qëndrueshmërisë së entiteteve kritike, përfshirë por pa u kufizuar</p>	<p>the vulnerability associated with the degree of isolation of certain types of geographical areas, such as isolated regions, remote regions or mountainous areas;</p> <p>1.6. the importance of the entity in maintaining a sufficient level of essential service, taking into account the possibility of providing that service by alternative means.</p> <p style="text-align: center;">Article 10 Critical entities in the banking sector, financial market infrastructure and digital infrastructure</p> <p>Chapter III and Chapter IV of this law do not apply to critical entities identified in the banking sector, the financial market infrastructure sector and the digital infrastructure sector. For these critical entities, the competent authority may adapt or apply provisions of other laws to achieve a higher level of resilience.</p> <p style="text-align: center;">Article 11 Institutional support to critical entities</p> <p>1. The Government of the Republic of Kosovo may, through the competent authority, provide support for strengthening the resilience of critical entities, including but not limited to the</p>	<p>ranjivost povezanu sa stepenom izolovanosti određenih vrsta geografskih područja, kao što su izolovani regioni, udaljeni regioni ili planinska područja;</p> <p>1.6. značaj subjekta u čuvanju dovoljnog nivoa osnovne usluge, uzimajući u obzir mogućnost pružanja te usluge alternativnim sredstvima za pružanje osnovne usluge.</p> <p style="text-align: center;">Član 10 Kritični subjekti u bankarskom sektoru, infrastrukturi finansijskog tržišta i digitalne infrastrukture</p> <p>Poglavlje III i Poglavlje IV ovog zakona ne primenjuju se na kritične subjekte identifikovane u bankarskom sektoru, sektoru infrastrukture finansijskog tržišta i sektoru digitalne infrastrukture. Za ove kritične subjekte, nadležni organ može prilagoditi ili sprovoditi odredbe drugih zakona za postizanje višeg nivoa održivosti.</p> <p style="text-align: center;">Član 11 Institucionalna podrška kritičnim subjektima</p> <p>1. Vlada Republike Kosovo, preko nadležnog organa, može da pruži podršku za jačanje održivosti kritičnih subjekata, uključujući, ali ne ograničavajući se na izradu usmeravajućeg</p>
---	--	--

<p>në zhvillimin e materialeve dhe metodologjive udhëzuese, mbështetjen e organizimit të ushtrimeve për të testuar qëndrueshmërinë e tyre dhe ofrimin e këshillave dhe trajnimeve për personelin e entiteteve kritike.</p> <p>2. Pa paragjykuar rregullat e zbatueshme për ndihmën shtetërore, institucionet shtetërore mund të ofrojnë mbështetje financiare për entitetet kritike, kur është e nevojshme dhe e justifikuar për qëllim të interesit publik.</p> <p style="text-align: center;">Neni 12 Bashkëpunimi ndërkombëtar</p> <p>1. Institucionet shtetërore bashkëpunojnë me shtetet tjera dhe me organizatat ndërkombëtare në lidhje me entitetet kritike për të siguruar zbatim të plotë të këtij ligji. Bashkëpunimi zhvillohet, në veçanti, në lidhje me entitetet kritike që:</p> <p>1.1. përdorin infrastrukturën kritike e cila është e lidhur fizikisht me dy ose më shumë shtete;</p> <p>1.2. janë pjesë e strukturave të korporatës që janë të lidhura ose të lidhura me entitete kritike në shtetet e tjera;</p> <p>1.3. janë identifikuar si entitete kritike në një shtet tjetër dhe ofrojnë shërbime esenciale për ose në Republikën e Kosovës.</p>	<p>development of guidance materials and methodologies, supporting the organization of exercises to test their resilience and providing advice and training for the personnel of critical entities.</p> <p>2. Without prejudice to the rules applicable to state aid, state institutions may provide financial support to critical entities when necessary and justified for the purpose of public interest.</p> <p style="text-align: center;">Article 12 International cooperation</p> <p>1. State institutions shall cooperate with other states and with international organizations regarding critical entities to ensure full implementation of this law. Cooperation shall take place, in particular, in relation to critical entities that:</p> <p>1.1. use critical infrastructure that is physically connected to two or more countries;</p> <p>1.2. are part of corporate structures that are connected or related to critical entities in other countries;</p> <p>1.3. have been identified as critical entities in another state and provide essential services to or in the Republic of</p>	<p>materijala i metodologjive, podršku organizaciji vežbi za testiranje njihove održivosti i pružanje savete i obuka za osoblje kritičnih subjekata.</p> <p>2. Bez prejudiciranja primenjivih pravila za državnu pomoć, državne institucije mogu pružati finansijsku podršku kritičnim subjektima, kada je to potrebno i opravdano u cilju javnog interesa.</p> <p style="text-align: center;">Član 12 Međunarodna saradnja</p> <p>1. Državne institucije saraduju sa drugim zemljama i sa drugim međunarodnim institucijama u vezi sa kritičnim subjektima za obezbeđivanje potpunog sprovođenja ovog zakona. Saradnja se sprovodi, posebno, u vezi sa kritičnim subjektima koji:</p> <p>1.1. koriste kritičnu infrastrukturu koja je fizički povezana sa dve ili više zemlje;</p> <p>1.2. su deo struktura korporacija koja su povezana ili su povezana sa kritičnim subjektima u drugim zemljama;</p> <p>1.3. su identifikovani kao kritični subjekti u drugoj zemlji i pružaju osnove usluge za ili u Republici Kosovo.</p>
--	---	---

<p>2. Autoriteti kompetent shërben si pikë kontakti për të gjitha çështjet në lidhje me mbrojtjen e infrastrukturës kritike të Republikës së Kosovës, dhe udhëheq projektet e bashkëpunimit për mbrojtjen e infrastrukturës kritike me institucionet e sigurisë, institucionet qeveritare dhe joqeveritare, pronarët dhe operatorët publikë dhe privatë dhe akterët kryesor ndërkombëtarë në identifikimin, menaxhimin dhe zvogëlimin e rreziqeve për infrastrukturën kritike.</p> <p>3. Detyrimet për shkëmbimin e informacioneve me vendet e tjera nuk përfshijnë ofrimin e informacionit, zbulimi i të cilit do të ishte në kundërshtim me interesat e sigurisë kombëtare, sigurisë publike ose mbrojtjes së Republikës së Kosovës.</p> <p>KAPITULLI III QËNDRUESHMËRIA E ENTITETEVE KRITIKE</p> <p>Neni 13 Strategjia për qëndrueshmëri të entiteteve kritike</p> <p>1. Autoriteti kompetent harton strategjinë për rritjen e qëndrueshmërisë së entiteteve kritike, përmes së cilës përcaktohen objektivat</p>	<p>Kosovo.</p> <p>2. The competent authority shall serve as the point of contact for all matters related to the protection of the critical infrastructure of the Republic of Kosovo and shall lead cooperation projects for the protection of critical infrastructure with security institutions, governmental and non-governmental institutions, public and private owners and operators, and main international actors in identifying, managing and mitigating risks to critical infrastructure.</p> <p>3. Obligations for the exchange of information with other countries do not include the provision of information the disclosure of which would be contrary to the interests of national security, public safety or defense of the Republic of Kosovo.</p> <p>CHAPTER III RESILIENCE OF CRITICAL ENTITIES</p> <p>Article 13 Strategy on resilience of critical entities</p> <p>1. The competent authority shall draw up the strategy for increasing the resilience of critical entities laying down strategic objectives and</p>	<p>2. Nadležni organ služi kao kontakt tačka za sva pitanja u vezi sa zaštitom kritične infrastrukture Republike Kosovo, i vodi projekte saradnje za zaštitu kritične infrastrukture sa bezbednosnim institucijama, vladinim i nevladinim institucijama, javnim i privatnim vlasnicima i operaterima i glavnim međunarodnim akterima u identifikaciji, upravljanju i smanjenju rizika za kritičnu infrastrukturu.</p> <p>3. Obaveze za razmenu informacija sa drugim zemljama ne obuhvataju pružanje informacija, čije bi otkrivanje bilo u suprotnosti sa interesima nacionalne bezbednosti, javne bezbednosti ili odbrane Republike Kosovo.</p> <p>POGLAVLJE III ODRŽIVOST KRITIČNIH SUBJEKATA</p> <p>Član 13 Strategjia održivosti kritičnih subjekata</p> <p>1. Nadležni organ izrađuje strategiju povećanja održivosti kritičnih subjekata, kroz koju se utvrđuju strateški ciljevi i mere</p>
---	--	---

<p>strategjikë dhe masat e politikave, duke u mbështetur në strategjitë, planet ose dokumente të ngjashme ekzistuese kombëtare dhe sektoriale, me synimin për të arritur dhe mbajtur një nivel të lartë të qëndrueshmërisë nga ana e entiteteve kritike.</p> <p>2. Strategjia duhet të përmbajë të paktën elementet e mëposhtëm:</p> <p>2.1. objektivat dhe prioritetet strategjike për qëllime të rritjes së qëndrueshmërisë së përgjithshme të entiteteve kritike, duke marrë parasysh varësitë dhe ndërvarësitë ndërkufitare dhe ndër-sektoriale;</p> <p>2.2. një kornizë udhëheqëse për të arritur objektivat dhe prioritetet strategjike, duke përfshirë përshkrimin e roleve dhe përgjegjësisive të autoriteteve të ndryshme, entiteteve kritike dhe palëve të tjera të përfshira në zbatimin e strategjisë;</p> <p>2.3. një përshkrim të masave të nevojshme për të rritur rezistencën e përgjithshme të subjekteve kritike, duke përfshirë një përshkrim të vlerësimit të sipas nenit 8 të këtij ligji;</p> <p>2.4. një përshkrim të procesit me të cilin identifikohen entitetet kritike;</p>	<p>policy measures, in accordance with existing national and sectoral strategies, plans or similar documents, with the aim of achieving and maintaining a high level of resilience of critical entities.</p> <p>2. The strategy shall contain at least the following elements:</p> <p>2.1. strategic objectives and priorities for the purpose of enhancing the overall resilience of critical entities, taking into account cross-border and cross-sectoral dependencies and interdependencies;</p> <p>2.2. a guiding framework to achieve the strategic objectives and priorities, including the description of the roles and responsibilities of the various authorities, critical entities and other parties involved in the implementation of the strategy;</p> <p>2.3. a description of the measures necessary to increase the general resilience of critical entities, including a description of the assessment according to Article 8 of this law;</p> <p>2.4. a description of the process whereby critical entities are identified;</p>	<p>politike, oslanjajući se na slične postojeće nacionalne i sektorske strategije, planove ili dokumente, sa ciljem postizanja i održavanja visokog nivoa održivosti od strane kritičnih subjekata.</p> <p>2. Strategija treba da sadrži najmanje sledeće elemente:</p> <p>2.1. strateške ciljeve i prioritete u cilju povećanja ukupne održivosti kritičnih subjekata, uzimajući u obzir prekogranične i međusektorske zavisnosti i međuzavisnosti;</p> <p>2.2. upravljački okvir za postizanje strateških ciljeva i prioriteta, uključujući opis uloga i odgovornosti različitih organa, kritičnih subjekata i drugih strana uključenih u sprovođenje strategije;</p> <p>2.3. opis neophodnih mera za povećanje opšteg otpora kritičnih subjekata, uključujući opis procene u skladu sa članom 8. ovog zakona;</p> <p>2.4. opis procesa kojim se identifikuju kritični subjekti;</p>
--	--	--

<p>2.5. një përshkrim të procesit të mbështetjes së entiteteve kritike, duke përfshirë masat për të rritur bashkëpunimin ndërmjet sektorit publik, nga njëra anë, dhe sektorit privat dhe subjekteve publike dhe private, nga ana tjetër;</p> <p>2.6. një listë të autoriteteve kryesore dhe palëve të interesuara, të ndryshme nga entitetet kritike, të përfshira në zbatimin e strategjisë;</p> <p>2.7. një kornizë politike për koordinimin ndërmjet autoriteteve kompetente për qëllime të shkëmbimit të informacionit mbi rreziqet e sigurisë kibernetike, kërcënimet kibernetike, incidentet kibernetike, rreziqet jo-kibernetike, kërcënimet dhe incidentet dhe ushtrimi i detyrave mbikëqyrëse;</p> <p>2.8. një përshkrim të masave tashmë të vendosura të cilat synojnë të lehtësojnë zbatimin e detyrimeve sipas këtij ligji nga ndërmarrjet e vogla dhe të mesme.</p> <p>3. Pas konsultimit me të gjitha palët e interesuara përkatëse, autoriteti kompetent përditësojnë strategjinë të paktën çdo katër (4) vjet.</p>	<p>2.5. a description of the process of supporting critical entities, including measures to increase cooperation between the public sector, on the one hand, and the private sector and public and private entities, on the other hand;</p> <p>2.6. a list of key authorities and stakeholders, other than critical entities, involved in the implementation of the strategy;</p> <p>2.7. a policy framework for coordination between competent authorities for the purpose of sharing information on cyber security risks, cyber threats, cyber incidents, non-cyber risks, threats and incidents and the exercise of supervisory duties;</p> <p>2.8. a description of the measures already in place which aim to facilitate the implementation of the obligations under this law by small and medium-sized enterprises.</p> <p>3. After consultation with all relevant stakeholders, the competent authority shall update the strategy at least every four (4) years.</p>	<p>2.5. opis procesa podrške kritičnim subjektima, uključujući mere za povećanje saradnje između javnog sektora, s jedne strane, i privatnog sektora i javnih i privatnih subjekata, s druge strane;</p> <p>2.6. listu sa glavnim organima zainteresovanih strana, različiti od kritičnih subjekata, uključenih u sprovođenju strategije;</p> <p>2.7. okvir politike za koordinaciju između nadležnih organa u cilju razmene informacija o rizicima sajber bezbednosti, sajber pretnjama, sajber incidentima, ne-sajber rizicima, pretnjama i incidentima i obavljanju nadzornih dužnosti;</p> <p>2.8. opis već ustanovljenih mera koje imaju za cilj da olakšavaju primenu obaveza u skladu sa ovim zakonom od strane malih i srednjih preduzeća.</p> <p>3. Nakon konsultacija da svim relevantnim zainteresovanim stranama, nadležni organ ažurira strategiju najmanje svake četiri (4) godine.</p>
---	---	---

<p align="center">Neni 14 Vlerësimi i rrezikut nga entitetet kritike</p>	<p align="center">Article 14 Risk assessment by critical entities</p>	<p align="center">Član 14 Procena rizika od kritičnih subjekata</p>
<p>1. Autoriteti kompetent siguron që entitetet kritike kryejnë vlerësimin e rrezikut brenda nëntë (9) muajve nga marrja e njoftimit se janë pjesë e listës së infrastrukturës kritike.</p> <p>2. Entiteti kritik kryen vlerësimin e rrezikut, të paktën çdo katër (4) vjet dhe kurdoherë që është e nevojshme, në bazë të vlerësimeve shtetërore të rrezikut dhe burimeve të tjera të rëndësishme të informacionit, për të vlerësuar të gjitha rreziqet përkatëse që mund të pengojnë ofrimin e shërbimeve esenciale.</p> <p>3. Vlerësimet e rrezikut të entitetit kritik duhet të marrin parasysh të gjitha rreziqet përkatëse natyrore dhe ato të shkaktuara nga njeriu që mund të çojnë në një incident, duke përfshirë ato të natyrës ndërsektoriale ose ndërkufitare, aksidentet, fatkeqësitë natyrore, emergjencat e shëndetit publik, kërcënimet hibride, si dhe kërcënimet tjera armiqësore, duke përfshirë rreziqet nga terrorizmi.</p> <p>4. Vlerësimi i rrezikut të një entiteti kritik duhet të marrë parasysh shkallën në të cilën sektorët e tjerë të përcaktuar varen nga shërbimi esencial i ofruar nga entiteti kritik dhe sa ai entitet kritik varet nga shërbimet esenciale të ofruara nga entitete tjera në të tjera sektorë,</p>	<p>1. The competent authority shall ensure that critical entities carry out a risk assessment within nine (9) months of receiving notification that they are part of the critical infrastructure list.</p> <p>2. The critical entity shall conduct the risk assessment at least every four (4) years and whenever necessary, based on state risk assessments and other relevant sources of information, to assess all relevant risks that may impede the provision of essential services.</p> <p>3. Critical entity risk assessments should account for all relevant natural and man-made risks which could lead to an incident, including those of a cross-sector or cross-border nature, accidents, natural disasters, public health emergencies, hybrid threats , as well as other hostile threats, including terrorism threats.</p> <p>4. The risk assessment of a critical entity should consider the extent to which other designated sectors depend on the essential service provided by the critical entity and how much that critical entity depends on essential services provided by other entities in other</p>	<p>1. Nadležni organ obezbeđuje da kritični subjekti vrše procenu rizika u roku od devet (9) meseci od prijema obaveštenja da su deo liste kritične infrastrukture.</p> <p>2. Kritični subjekat vrši procenu rizika, najmanje svake četiri (4) godine i kad god je potrebno, na osnovu državnih procena rizika i drugih relevantnih izvora informacija, za procenu svih relevantnih rizika koji mogu sprečiti pružanje osnovnih usluga.</p> <p>3. Procene rizika kritičnog subjekta treba da uzmu u obzir sve relevantne prirodne rizike i rizike koje je prouzrokovao čovek koji bi mogli da dovedu do incidenta, uključujući one međusektorske ili prekogranične prirode, incidente, prirodne nepogode, vanredne situacije u javnom zdravlju, hibridne pretnje, kao i druge neprijateljske pretnje, uključujući pretnje od terorizma.</p> <p>4. Procena rizika od kritičnog subjekta treba da uzme u obzir u kojoj meri drugi određeni sektori zavise od osnovne usluge koju pruža kritični subjekat i koliko taj kritični subjekat zavisi od osnovnih usluga koje pružaju drugi subjekti u drugim sektorima, uključujući, ako</p>

<p>duke përfshirë nëse është e nevojshme, në shtetet fqinje dhe shtetet tjera.</p> <p>5. Kur një entitet kritik ka kryer vlerësime të tjera të rrezikut ose ka hartuar dokumente në përputhje me detyrimet e përcaktuara në akte të tjera ligjore që janë të rëndësishme për vlerësimin e rrezikut, ai mund t'i përdorë ato vlerësime dhe dokumente për të përmbushur kërkesat e përcaktuara në këtë nen.</p> <p>6. Autoriteti kompetent mund të konsiderojë një vlerësim ekzistues të rrezikut të kryer nga një entitet kritik që trajton rreziqet dhe shtrirjen e varësisë të përmendur në paragrafin 3 dhe 4 të këtij neni si në përputhje, tërësisht ose pjesërisht, me detyrimet sipas këtij neni.</p> <p style="text-align: center;">Neni 15 Masat e qëndrueshmërisë të entiteteve kritike</p> <p>1. Autoriteti kompetent siguron që entitetet kritike të marrin masat e duhura dhe proporcionale teknike, të sigurisë dhe organizative për të siguruar qëndrueshmërinë e tyre, bazuar në vlerësimin shtetëror të rrezikut dhe mbi rezultatet e vlerësimit të rrezikut të entitetit kritik, duke përfshirë masat nevojshme si më poshtë:</p>	<p>sectors, including if necessary, in neighboring countries and other countries.</p> <p>5. When a critical entity has carried out other risk assessments or drafted documents in accordance with the obligations set out in other legal acts that are relevant to the risk assessment, it may use those assessments and documents to meet the requirements defined in this article.</p> <p>6. The competent authority may consider an existing risk assessment carried out by a critical entity that addresses the risks and extent of dependence referred to in paragraphs 3 and 4 of this Article as being in compliance, in whole or in part, with the obligations under this Article.</p> <p style="text-align: center;">Article 15 Resilience measures of critical entities</p> <p>1. The competent authority shall ensure that the critical entities take appropriate and proportionate technical, security and organizational measures to ensure their viability, based on the state risk assessment and on the results of the risk assessment of the critical entity, including the necessary measures below:</p>	<p>je potrebno, u susednim zemljama i drugim zemljama.</p> <p>5. Kada je kritični subjekat vršio druge procene rizika ili izradio dokumente u skladu sa obavezama utvrđenim drugim pravnim aktima koji su relevantni za procenu rizika, on može koristiti te procene i dokumente da ispuni uslove utvrđene ovim članom.</p> <p>6. Nadležni organ može smatrati da je postojeća procena rizika koju je izvršio kritični subjekat, a koja se bavi rizicima i obimom zavisnosti iz stava 3. i 4. ovog člana, u potpunosti ili delimično u skladu sa obavezama iz ovog člana.</p> <p style="text-align: center;">Član 15 Održive mere kritičnih subjekata</p> <p>1. Nadležni organ obezbeđuje da kritični subjekti preduzmu odgovarajuće i srazmerne tehničke, bezbednosne i organizacione mere kako bi obezbedili svoju održivost, na osnovu državne procene rizika i rezultata procene rizika kritičnog subjekta, uključujući sledeće neophodne mere:</p>
--	--	---

<p>1.1. për parandalimin e incidenteve, duke marrë parasysh në mënyrë të duhur masat për reduktimin e rrezikut nga fatkeqësitë dhe përshtatjen klimatike;</p> <p>1.2. për të siguruar mbrojtjen e duhur fizike të ambienteve dhe infrastrukturës së tyre kritike;</p> <p>1.3. për të reaguar, rezistuar dhe për të zbutur pasojat e incidenteve, duke marrë parasysh zbatimin e procedurave dhe protokolleve të menaxhimit të rrezikut dhe krizës si dhe alarmet paralajmëruese;</p> <p>1.4. për rikuperim nga incidentet, duke marrë parasysh masat e vazhdimësisë së biznesit dhe identifikimin e zinxhirëve alternativë të furnizimit, për të mundësuar rifillimin e ofrimit të shërbimit esencial;</p> <p>1.5. për të siguruar menaxhim adekuat të sigurisë së punonjësve, duke marrë parasysh masat si përcaktimi i kategorive të personelit që ushtrojnë funksione kritike, lejimi i qasjes në ambiente, infrastrukturë kritike dhe informacione të ndjeshme, krijimi i procedurave për verifikimin e sigurisë, përcaktimi i kategorive të personave të cilëve u kërkohet t'i nënshtrohen verifikimit të sigurisë, si dhe</p>	<p>1.1. for incident prevention, taking due account of measures for disaster risk reduction and climate adaptation;</p> <p>1.2. to ensure adequate physical protection of their premises and critical infrastructure;</p> <p>1.3. to respond to, resist and mitigate the consequences of incidents, duly considering the implementation of risk and crisis management procedures and protocols as well as alert routines;</p> <p>1.4. for recovery from incidents, duly considering business continuity measures and the identification of alternative supply chains, to enable the resumption of essential service provision;</p> <p>1.5. to ensure adequate management of employee security, duly considering measures such as defining the categories of personnel who exercise critical functions, allowing access to premises, critical infrastructure and sensitive information, creating procedures for security verification, defining the categories of persons required to undergo security clearance, as well as determining appropriate training requirements and</p>	<p>1.1. za sprečavanje incidenata, uzimajući u obzir mere za smanjenje rizika od nepogoda i klimatskih prilagođavanja;</p> <p>1.2. za obezbeđivanje adekvatne fizičke zaštite svojih prostorija i kritične infrastrukture;</p> <p>1.3. za reagovanje, odupiranje i ublažavanje posledice incidenata, uzimajući u obzir sprovođenje postupaka i protokola upravljanja rizicima i krizama kao i alarme upozorenja;</p> <p>1.4. za oporavak od incidenata, uzimajući u obzir mere poslovnog kontinuiteta i identifikaciju alternativnih lanaca snabdevanja, kako bi se omogućilo ponovno pokretanje pružanja osnovnih usluga;</p> <p>1.5. za obezbeđivanje adekvatnog upravljanja bezbednošću zaposlenih, uzimajući u obzir mere kao što su definisanje kategorija osoblja koje obavljaju kritične funkcije, odobravanje pristupa prostorijama, kritičnoj infrastrukturi i osetljivim informacijama, uspostavljanje postupaka za proveru bezbednosti, utvrđivanje kategorija lica od kojih se zahteva da se podvrgnu proveru bezbednosti, kao i utvrđivanje</p>
---	---	--

<p>përcaktimi i kërkesave dhe kualifikimeve të duhura të trajnimit;</p> <p>1.6. për të rritur ndërgjegjësimin për masat e përmendura në nënparagrafin 1.1. deri 1.5. të këtij paragrafi për personelin përkatës, duke marrë parasysh kurset e trajnimit, materialet informative dhe ushtrimet;</p> <p>1.7. Për qëllim të nënparagrafit 1.5. të këtij paragrafi, autoriteti kompetent siguron që entitetet kritike kur përcaktojnë kategoritë e personelit që ushtrojnë funksione kritike të përfshijnë edhe ofruesit e jashtëm të shërbimeve.</p> <p>2. Entitetet kritike duhet të kenë dhe të zbatojnë një plan të qëndrueshmërisë ose dokument apo dokumente ekuivalente që përshkruajnë masat e marra në përputhje me paragrafin 1 të këtij neni.</p> <p>3. Kur entitetet kritike kanë hartuar dokumente ose kanë marrë masa në përputhje me detyrimet e përcaktuara në akte të tjera ligjore që përfshijnë masat sipas paragrafit 1 të këtij neni, ato mund t'i përdorin ato dokumente dhe masa për të përmbushur kërkesat e përcaktuara në këtë nen.</p> <p>4. Autoriteti kompetent mund të konstatojë se dokumentet ose masat sipas paragrafit 3 të këtij</p>	<p>qualifications;</p> <p>1.6. to raise awareness of the measures mentioned in sub-paragraphs 1.1. until 1.5. of this paragraph among relevant personnel, duly considering training courses, informational materials and exercises;</p> <p>1.7. For the purpose of sub-paragraph 1.5. of this paragraph, the competent authority shall ensure that the critical entities also include external service providers when defining the categories of personnel performing critical functions.</p> <p>2. Critical entities must have and implement a resilience plan or equivalent document or documents describing the measures taken in accordance with paragraph 1 of this Article.</p> <p>3. When critical entities have drawn up documents or taken measures in accordance with the obligations set forth in other legal acts that include measures under paragraph 1 of this Article, they may use those documents and measures to meet the requirements set forth in this Article.</p> <p>4. The competent authority may establish that the documents or measures according to</p>	<p>odgovarajućih uslova i kvalifikacija za obuku;</p> <p>1.6. za podizanje svesti o merama navedenim u tački 1.1. do 1.5. ovog stava za relevantno osoblje, uzimajući u obzir kurseve obuke, informativne materijale i vežbe;</p> <p>1.7. za potrebe tačke 1.5. ovog stava nadležni organ obezbeđuje da kritični subjekti prilikom definisanja kategorija osoblja koje obavljaju kritične funkcije uključuju i spoljne pružaoce usluga.</p> <p>2. Kritični subjekti treba da imaju i da sprovede plan održivosti ili dokument ili ekvivalentne dokumente koji opisuju preduzete mere u skladu sa stavom 1. ovog člana.</p> <p>3. Kada su kritični subjekti izradili ili preduzeli mere u skladu sa obavezama utvrđenim u drugim zakonskim aktima, koje uključuju mere iz stava 1. ovog člana, one mogu koristiti te dokumente i mere za ispunjavanje uslova utvrđenih ovim članom.</p> <p>4. Nadležni organ može da konstataje da su dokumenti ili mere iz stava 3. ovog člana, su u</p>
---	--	--

<p>neni janë në përputhje, tërësisht ose pjesërisht, me detyrimet nga ky nen.</p> <p>5. Çdo entitet kritik cakton një pikë kontakti me autoritetin kompetent.</p> <p>6. Procedura për zbatimin e këtij neni rregullohet me akt nënligjor të nxjerr nga autoriteti kompetent.</p>	<p>paragraph 3 of this Article are in accordance, in whole or in part, with the obligations set forth in this Article.</p> <p>5. Each critical entity shall designate a point of contact with the competent authority.</p> <p>6. The procedure for implementing this Article shall be regulated by a sublaw issued by the competent authority.</p>	<p>skladu, u potpunosti ili delimično, sa obavezama iz ovog člana.</p> <p>5. Svaki kritični subjekat određuje kontakt tačku sa nadležnim organom.</p> <p>6. Postupak za sprovođenje ovog člana uređuje se podzakonskim aktom koji donosi nadležni organ.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 16 Verifikimi i sigurisë</p> <p>1. Autoriteti kompetent mund t'i kërkojë një entiteti kritik, në rastet e arsyetuara dhe duke marrë parasysh vlerësimin shtetëror të rrezikut, të paraqesë kërkesë për verifikim të sigurisë për personelin që:</p> <p>1.1. mban rol të ndjeshëm në ose në dobi të entitetit kritik, veçanërisht në lidhje me qëndrueshmërinë e entitetit kritik;</p> <p>1.2. është i autorizuar të ketë qasje direkt ose në distancë në mjediset e tij, informacionin ose sistemet e kontrollit, përfshirë në lidhje me sigurinë e entiteti kritik;</p> <p>1.3. është duke u shqyrtuar për rekrutim në pozicione që janë nën kriteret e</p>	<p style="text-align: center;">Article 16 Security verification</p> <p>1. The competent authority may request a critical entity, in justified cases and taking into account the state risk assessment, to submit a request for security verification for personnel who:</p> <p>1.1. plays a significant role in or for the benefit of the critical entity, particularly in relation to the resilience of the critical entity;</p> <p>1.2. is authorized to have direct or remote access to its premises, information or control systems, including in relation to the security of the critical entity;</p> <p>1.3. is being considered for recruitment in positions that are under the criteria defined in sub-paragraphs 1.1 and 1.2 of</p>	<p style="text-align: center;">Član 16 Provera bezbednosti</p> <p>1. Nadležni organ može zatražiti od kritičnog subjekta, u opravdanim slučajevima i uzimajući u obzir državnu procenu rizika, da podnese zahtev za proveru bezbednosti za osoblje koje:</p> <p>1.1. ima značajnu ulogu u ili u korist kritičnog subjekta, posebno u vezi sa održivošću kritičnog subjekta;</p> <p>1.2. ovlašćeno je da ima direktan ili pristup na daljinu njenim prostorijama, informacijama ili kontrolnom sistemu, uključujući pristup u vezi sa bezbednošću kritičnog subjekta;</p> <p>1.3. koje se razmatra za zapošljavanje u radnim mestima koja su pod kriterijumima utvrđenim u tačkama 1.1 i 1.2 ovog stava.</p>

<p>përcaktuara në nënparagrafin 1.1 dhe 1.2 të këtij paragrafi.</p> <p>2. Vlerësimi i sigurisë sipas këtij neni, bëhet në përputhje me ligjin përkatës për mbrojtjen e informacionit të klasifikuar.</p> <p style="text-align: center;">Neni 17 Njoftimi i incidentit</p> <p>1. Entitetet kritike duhet të njoftojnë autoritetin kompetent, pa vonesa të panevojshme, për incidentet që pengojnë ndjeshëm ose kanë potencialin të pengojnë ndjeshëm ofrimin e shërbimeve esenciale. Përveç rasteve kur nuk janë në gjendje ta bëjnë këtë, entitetet kritike duhet të dorëzojnë një njoftim fillestar te autoriteti kompetent jo më vonë se njëzetë e katër (24) orë pasi janë vënë në dijeni për një incident, i shoqëruar nga një raport i detajuar jo më vonë se një (1) muaj pas incidentit.</p> <p>2. Për të përcaktuar rëndësinë e një ndërprerjeje, duhet të merren parasysh sidomos parametrat e mëposhtëm:</p> <p>2.1. numri dhe përqindja e përdoruesve të prekur nga ndërprerja;</p> <p>2.2. kohëzgjatja e ndërprerjes;</p>	<p>this paragraph.</p> <p>2. The security assessment according to this Article shall be carried out in accordance with the relevant law on protection of classified information.</p> <p style="text-align: center;">Article 17 Incident notification</p> <p>1. Critical entities shall notify the competent authority, without undue delay, of incidents that significantly disrupt or have the potential to significantly disrupt the provision of essential services. Unless they are unable to do so, critical entities must submit an initial notification to the competent authority no later than twenty-four (24) hours after becoming aware of an incident, followed by a detailed report not later than one (1) month after the incident.</p> <p>2. In order to determine the importance of a disruption, the following parameters shall be considered in particular:</p> <p>2.1. the number and proportion of users affected by the disruption;</p> <p>2.2. the duration of the disruption;</p>	<p>2. Procena bezbednosti, u skladu sa ovim članom, vrši se u skladu sa relevantnim zakonom o zaštiti klasifikovanih informacija.</p> <p style="text-align: center;">Član 17 Obaveštavanje o incidentu</p> <p>1. Kritični subjekti treba da obaveste nadležnog organa, bez nepotrebnog odlaganja, o incidentima koji značajno ometaju ili imaju potencijal da značajno ometaju pružanje osnovnih usluga. Osim u slučajevima kada to nisu u mogućnosti da učine, kritični subjekti treba da daju preliminarno obaveštenje nadležnom organu najkasnije dvadeset četiri (24) sata nakon što su saznali za incident, praćen detaljnim izveštajem najkasnije jedan (1) mesec nakon incidenta.</p> <p>2. Za utvrđivanje važnosti prekida, treba posebno uzeti u obzir sledeće parametre:</p> <p>2.1. broj i procenat korisnika pogođenih od prekida;</p> <p>2.2. 1.2. trajanje prekida;</p>
---	---	---

<p>2.3. zona gjeografike e prekur nga ndërprerja, duke marrë parasysh nëse zona është e izoluar gjeografikisht.</p> <p>3. Njoftimet sipas paragrafit 1 të këtij neni, përfshijnë çdo informacion të disponueshëm të nevojshëm për t'i mundësuar autoritetit kompetent të kuptojë natyrën, shkakun dhe pasojat e mundshme të incidentit, duke përfshirë çdo informacion të disponueshëm të nevojshëm për të përcaktuar çdo ndikim ndërkufitar të incidentit. Njoftime të tilla nuk krijojnë bazë për të kërkuar detyrime shtesë nga entitetet kritike.</p> <p>4. Në bazë të informacionit të dhënë nga një entitet kritik në një njoftim siç përmendet në paragrafin 1 të këtij neni, autoriteti kompetent, nëpërmjet pikës së vetme të kontaktit, informon pikën e vetme të kontaktit të shteteve të tjera të prekura ku incidenti ka ose mund të ketë një ndikim të rëndësishëm në entitetet kritike dhe vazhdimësinë e ofrimit të shërbimeve thelbësore për ose në një ose më shumë shtete tjera.</p> <p>5. Pika e vetme e kontaktit secilin informacion të dërguar dhe pranuar e trajton me konfidencialitet dhe e mbrojnë sigurinë dhe interesin tregtar të subjektit kritik në fjalë.</p>	<p>2.3. the geographic area affected by the disruption, taking into account whether the area is geographically isolated.</p> <p>3. Notifications under paragraph 1 of this Article shall include any available information necessary to enable the competent authority to understand the nature, cause and possible consequences of the incident, including any available information necessary to determine any cross-border impact of the incident. Such notices do not create a basis for demanding additional obligations from critical entities.</p> <p>4. Based on the information provided by a critical entity in a notification as referred to in paragraph 1 of this Article, the competent authority shall, through its single point of contact, inform the single point of contact of other affected states where the incident has or may have a significant impact on critical entities and the continuity of the provision of essential services to or in one or more other states.</p> <p>5. The single point of contact shall treat all information sent and received with confidentiality and protect the security and commercial interest of the critical entity concerned.</p>	<p>2.3. geografsko područje pogođena od prekida, uzimajući u obzir ako je područje geografski izolovano.</p> <p>3. Obaveštenja iz stava 1. ovog člana obuhvataju sve dostupne informacije neophodne da bi se omogućilo nadležnom organu da razume prirodu, uzrok i moguće posledice incidenta, uključujući sve dostupne informacije potrebne za utvrđivanje bilo kakvog prekograničnog uticaja incidenta. Ovakva obaveštenja ne stvaraju osnov za traženje dodatnih obaveza od kritičnih subjekata.</p> <p>4. Na osnovu informacija koje je kritični subjekat dalo u obaveštenju, kao što je navedeno u stavu 1. ovog člana, nadležni organ, preko jedinstvene kontakt tačke, obaveštava jedinstvenu kontakt tačku drugih pogođenih zemalja, u kojima incident može ili bi mogao da ima značajan uticaj na kritične subjekte i kontinuitet u pružanju osnovnih usluga u jednoj ili više drugih zemalja.</p> <p>5. Jedinstvena tačka kontakta tretira sve informacije koje se šalju i primaju poverljivo i štiti bezbednost i komercijalni interes dotičnog kritičnog subjekta.</p>
--	---	--

<p>6. Sa më shpejt të jetë e mundur pas një njoftimi sipas paragrafit 1 të këtij neni, autoriteti kompetent i siguron entitetit kritik informacionin përkatës, duke përfshirë informacionin që mund të mbështesë reagimin efektiv të atij entiteti kritik ndaj incidentit në fjalë.</p> <p>7. Autoriteti kompetent informon publikun kur konsiderohet se ky informacion i shërben interesit publik.</p> <p>8. Procedura për zbatimin e këtij neni përcaktohet me akt nënligjor të miratuar nga autoriteti kompetent.</p> <p style="text-align: center;">Neni 18 Standardet</p> <p>Me qëllim të zbatimit të këtij ligji, autoriteti kompetent, kur është e nevojshme dhe pa imponuar apo diskriminuar në favor të përdorimit të një lloji të veçantë teknologjie, inkurajojnë përdorimin e standardeve evropiane dhe ndërkombëtare dhe specifikimeve teknike të rëndësishme për sigurinë dhe masat e qëndrueshmërisë të zbatueshme për entitetet kritike.</p>	<p>6. As soon as possible after a notification under paragraph 1 of this Article, the competent authority shall provide the critical entity with relevant information, including information that can support the effective response of that critical entity to the incident concerned.</p> <p>7. The competent authority shall inform the public when it is considered that this information serves the public interest.</p> <p>8. The procedure for implementing this Article shall be defined by a sublaw approved by the competent authority.</p> <p style="text-align: center;">Article 18 Standards</p> <p>In order to implement this law, the competent authority shall, when necessary and without imposing or discriminating in favor of the use of a particular type of technology, encourage the use of European and international standards and technical specifications relevant to the safety and resilience measures applicable to critical entities.</p>	<p>6. Što je pre moguće, nakon obaveštenja iz stava 1. ovog člana, nadležni organ obezbeđuje kritičnom subjektu relevantne informacije, uključujući informacije koje mogu podržavati efikasno reagovanje tog kritičnog subjekta prema dotičnom subjektu.</p> <p>7. Nadležni organ obaveštava javnost kada se smatra da ove informacije služe javnom interesu.</p> <p>8. Postupci za sprovođenje ovog člana utvrđuju se podzakonskim aktom koji donosi nadležni organ.</p> <p style="text-align: center;">Član 18 Standardi</p> <p>Za potrebe sprovođenja ovog zakona, nadležni organ, po potrebi i bez nametanja ili diskriminacije u korist upotrebe određene vrste tehnologije, podstiče upotrebu evropskih i međunarodnih standarda i tehničkih specifikacija relevantnih za bezbednost i mere održivosti primenjivih za kritične subjekte.</p>
---	---	---

KAPITULLI IV DIZPOZITAT PËRFUNDIMTARE	CHAPTER IV FINAL PROVISIONS	POGLAVLJE IV ZAVRŠNE ODREDBE
<p style="text-align: center;">Neni 19 Mbikëqyrja dhe zbatimi</p> <p>1. Ministria përkatëse për punë të brendshme është autoriteti kryesor për hartimin dhe mbikëqyrjen e zbatimit të legjislacionit dhe politikave për identifikimin dhe mbrojtjen e infrastrukturës kritike.</p> <p>2. Për të vlerësuar përmbushjen e detyrimit e përcaktuara në këtë ligj nga entitet kritike, autoriteti kompetent ka këto kompetenca:</p> <p style="padding-left: 40px;">2.1. të kryejë inspektime në terren të entiteteve kritike dhe të ambienteve që entiteti kritik përdor për të ofruar shërbimet e tij esenciale, si dhe të mbikëqyrë masat e marra nga entitetet kritike në përputhje me nenin 15 të këtij ligji;</p> <p style="padding-left: 40px;">2.2. të kryejë ose urdhërojë auditime në lidhje me entitetet kritike.</p> <p>3. Entitetet kritike, pas kërkesës së autoritetit kompetent, duhet t'i ofrojnë brenda nëntëdhjetë (90) ditëve:</p> <p style="padding-left: 40px;">3.1. informacionin e nevojshëm për të vlerësuar nëse masat e marra nga këto</p>	<p style="text-align: center;">Article 19 Supervision and enforcement</p> <p>1. The relevant Ministry of Internal Affairs is the main authority for drafting and overseeing the implementation of legislation and policies on identification and protection of critical infrastructure.</p> <p>2. In order to evaluate the fulfillment of the obligations defined in this law by the critical entity, the competent authority shall have the following powers:</p> <p style="padding-left: 40px;">2.1. to conduct on-site inspections of critical entities and the premises that the critical entity uses to provide its essential services, as well as supervise the measures taken by the critical entities in accordance with Article 15 of this law;</p> <p style="padding-left: 40px;">2.2. to conduct or order audits in relation to critical entities.</p> <p>3. Critical entities shall, at the request of the competent authority, provide within ninety (90) days:</p> <p style="padding-left: 40px;">3.1. the information necessary to assess whether the measures taken by these</p>	<p style="text-align: center;">Član 19 Nadgledanje i sprovođenje</p> <p>1. Relevantno ministarstvo unutrašnjih poslova je glavni organ za izradu i nadgledanje sprovođenja zakonodavstva i politike za identifikaciju i zaštitu kritične infrastrukture.</p> <p>2. Za procenu ispunjenosti obaveza utvrđenih ovim zakonom od strane kritičnih subjekata, nadležni organ ima sledeće nadležnosti:</p> <p style="padding-left: 40px;">2.1. da vrši inspeksijske nadzore na terenu kritičnih subjekata i prostorija koje kritični subjekat koristi za pružanje osnovnih usluga, kao i da nadgleda mere koje preduzimaju kritični subjekti u skladu sa članom 15. ovog zakona;</p> <p style="padding-left: 40px;">2.2. da vrši ili naloži revizije u vezi sa kritičnim subjektima.</p> <p>3. Kritični subjekti, na zahtev nadležnog organa, treba da u roku od devedeset (90) dana dostave:</p> <p style="padding-left: 40px;">3.1. neophodne informacije za procenu da li mere koje su preduzete od strane ovih</p>

<p>entitete për të siguruar qëndrueshmërinë e tyre përmbushin kërkesat e përcaktuara në nenin 15 të këtij ligji;</p> <p>3.2. dëshmi të zbatimit efektiv të këtyre masave, duke përfshirë rezultatet e një auditimi të kryer nga një auditor i pavarur dhe i kualifikuar i përzgjedhur nga ai entitet dhe i kryer me shpenzimet e tij;</p> <p>3.3. kur kërkon këto informacione, autoriteti kompetent duhet të deklarojë qëllimin e kërkesës dhe të specifikojë informacionin e kërkuar.</p> <p>4. Pa paragjykuar mundësinë e vendosjes së gjobave në përputhje me nenin 20 të këtij ligji, autoriteti kompetent, pas veprimeve mbikëqyrëse sipas paragrafit 1 të këtij neni ose vlerësimit të informacionit sipas paragrafit 2 të këtij neni, mund të urdhërojë entitetet kritike për të marrë masat e nevojshme dhe proporcionale për të korrigjuar çdo shkelje të identifikuar të këtij ligji, brenda një afati të arsyeshëm kohor të caktuar nga autoriteti, si dhe për të ofruar informacion mbi masat e ndërmarra.</p> <p>5. Autoriteti kompetent i ushtron kompetencat e parashikuara në paragrafët 1, 2 dhe 3 të këtij neni, duke iu nënshtruar masave mbrojtëse të përshtatshme. Këto masa</p>	<p>entities to ensure their resilience meet the requirements set forth in Article 15 of this law;</p> <p>3.2. evidence of the effective implementation of these measures, including the results of an audit carried out by an independent and qualified auditor selected by that entity and carried out at its expense;</p> <p>3.3. when requesting this information, the competent authority must state the purpose of the request and specify the information requested.</p> <p>4. Without prejudice to the possibility of imposing fines in accordance with Article 20 of this law, the competent authority may, after supervisory actions according to paragraph 1 of this Article or evaluation of information according to paragraph 2 of this Article, order the critical entities to take the necessary and proportional measures to correct any identified violation of this law within a reasonable time limit set by the authority, as well as to provide information on the measures taken.</p> <p>5. The competent authority exercises the powers provided for in paragraphs 1, 2 and 3 of this article, subject to appropriate safeguards. Those safeguards shall guarantee,</p>	<p>subjekata za obezbeđivanje njihove održivosti ispunjavaju uslove propisane članom 15. ovog zakona;</p> <p>3.2. dokaze o efikasnoj primeni ovih mera, uključujući rezultate revizije koju je izvršio nezavisni i kvalifikovani revizor koji je izabrao taj subjekat i sprovedena o njegovom trošku;</p> <p>3.3. kada traži ove informacije nadležni organ treba da navede cilj zahteva i da precizira tražene informacije.</p> <p>4. Bez prejudiciranja mogućnosti izricanja novčanih kazni, u skladu sa članom 20. ovog zakona, nadležni organ, nakon nadzornih radnji iz stava 1. ovog člana ili procene informacija iz stava 2. ovog člana, može naložiti kritičnim subjektima da preduzmu neophodne i srazmerne mere da ispravi svako identifikovano kršenje ovog zakona, u razumnom roku koji odredi organ, i takođe da pruža informacije o preduzetim merama.</p> <p>5. Nadležni organ vrši ovlašćenja iz st. 1, 2. i 3. ovog člana, uz odgovarajuće mere zaštite. Te zaštitne mere garantuju, posebno, da se takvo vršenje ovlašćenja odvija na objektivan,</p>
--	--	--

<p>mbrojtëse garantojnë, në veçanti, që një ushtrim i tillë të bëhet në një mënyrë objektive, transparente dhe proporcionale dhe se të drejtat dhe interesat legjitime të entiteteve kritike, si mbrojtja e sekreteve tregtare dhe të biznesit, janë të mbrojtura siç duhet, duke përfshirë e drejta për t'u dëgjuar, e drejta e mbrojtjes dhe e drejta për një mjet juridik efektiv përpara një gjykate të pavarur.</p> <p>6. Procedura e koordinimit ndërinstitucional përcaktohet me akt nënligjor të nxjerr nga Qeveria e Republikës së Kosovës, pas propozimit të autoritetit kompetent.</p> <p style="text-align: center;">Neni 20 Dispozitat ndëshkimore</p> <p>1. Kur entitet kritike nuk marrin masat e përcaktuara në nenet 14, 15 dhe 17 të këtij ligji, autoriteti kompetent urdhëron marrjen e masave korigjuese dhe dërgon paralajmërime me shkrim.</p> <p>2. Autoriteti kompetent përmes inspektorëve për infrastrukturën kritike shqipton gjobë në rastet si në vijim:</p> <p style="padding-left: 20px;">2.1. Për mos kryerjen e vlerësimit të rrezikut sipas nenit 14, shqipton gjobë prej pesëmbëdhjetë mijë (15,000) euro për</p>	<p>in particular, that such an exercise takes place in an objective, transparent and proportionate manner and that the rights and legitimate interests of critical entities, such as the protection of trade and business secrets, are duly safeguarded, including the right to be heard, the right of defence and the right to an effective remedy before an independent court.</p> <p>6. The inter-institutional coordination procedure shall be determined by a bylaw issued by the Government of the Republic of Kosovo at the proposal of the competent authority.</p> <p style="text-align: center;">Article 20 Penitive provisions</p> <p>1. When the critical entity does not take the measures defined in Articles 14, 15 and 17 of this law, the competent authority shall order the taking of corrective measures and send written warnings.</p> <p>2. The competent authority shall, through critical infrastructure inspectors, impose fines in the following cases:</p> <p style="padding-left: 20px;">2.1. For failure to perform the risk assessment according to Article 14, impose a fine of fifteen thousand (15,000) Euros to the legal entity and one thousand (1,000)</p>	<p>transparentan i proporcionalan način i da su prava i legitimni interesi kritičnih subjekata, kao što je zaštita poslovne i poslovne tajne, propisno zaštićeni, uključujući pravo na saslušanje, pravo na odbranu i pravo na delotvoran pravni lek pred nezavisnim sudom.</p> <p>6. Postupak međuinstitucionalne koordinacije utvrđuje se podzakonskim aktom koji donosi Vlada Republike Kosovo, na predlog nadležnog organa.</p> <p style="text-align: center;">Član 20 Kaznene odredbe</p> <p>1. Kada kritični subjekti ne preuzmu mere propisane članovima 14. 15. i 17. ovog zakona, nadležni organ nalaže preuzimanje korektivnih mera i šalje pismena upozorenja.</p> <p>2. Nadležni organ, preko inspektora kritične infrastrukture, izriče novčane kazne u sledećim slučajevima:</p> <p style="padding-left: 20px;">2.1. Za neizvršenje procene rizika prema članu 14. izriče novčanu kaznu od petnaest hiljada (15.000) evra pravnom licu i hiljadu (1.000) evra odgovornom licu pravnog lica;</p>
---	---	---

<p>personin juridik dhe njëmijë (1,000) euro për personin përgjegjës të personit juridik;</p> <p>2.2. Për mos ndërmarrjen e masave sipas nenit 15, shqipton gjobë nga pesëmbëdhjetë mijë (15.000) euro deri në njëzet mijë (20,000) euro për personin juridik dhe nga njëmijë (1,000) euro deri në njëmijë e pesëqind (1.500) euro për personin përgjegjës të personit juridik.</p> <p>2.3. Për mos dërgimin e njoftimit të incidentit sipas nenit 17, shqipton gjobë prej pesëmbëdhjetë mijë (15,000) euro për personin juridik dhe njëmijë (1,500) euro për personin përgjegjës në personin juridik.</p> <p style="text-align: center;">Neni 21 Aktet nënligjore</p>	<p>Euros to the responsible person of the legal entity;</p> <p>2.2. For not taking the measures according to Article 15, impose a fine from fifteen thousand (15,000) Euros to twenty thousand (20,000) Euros to the legal person and from one thousand (1,000) Euros to one thousand five hundred (1,500) Euros to the responsible person of the legal entity.</p> <p>2.3. For not sending the notification of the incident according to Article 17, impose a fine of fifteen thousand (15,000) Euros to the legal entity and one thousand (1,500) Euros to the responsible person of the legal entity.</p> <p style="text-align: center;">Article 21 Bylaws</p>	<p>2.2. Za nepreduzimanje mera iz člana 15. izriče novčanu kaznu od petnaest hiljada (15.000) evra do dvadeset hiljada (20.000) evra pravnom licu i od hiljadu (1.000) evra do hiljadu petsto (1.500) evra odgovornom licu pravnog lica.</p> <p>2.3. Za nedostavljanje obaveštenja o incidentu u skladu sa članom 17. izriče novčanu kaznu od petnaest hiljada (15.000) evra i odgovorno lice u pravnom licu hiljadu (1.500) evra odgovornom licu pravnog lica.</p> <p style="text-align: center;">Član 21 Podzakonski akti</p>
<p>Aktet nënligjore për zbatim të këtij Ligji do të nxjerrën në afat prej një (1) viti nga data e hyrjes në fuqi të këtij Ligji.</p> <p style="text-align: center;">Neni 22 Shtojcat</p> <p>Pjesë përbërëse e këtij ligji është Shtojca Nr. 1 - Sektorët, Nën sektorët dhe Kategoritë e Entiteteve Kritike.</p>	<p>Bylaws for the implementation of this law shall be issued within one (1) year from the date of entry into force of this law.</p> <p style="text-align: center;">Article 22 Annexes</p> <p>Annex 1: Sectors, Subsectors and Categories of Critical Entities is an integral part of this law.</p>	<p>Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona biće doneti u roku od jedne (1) godine od stupanja na snagu ovog Zakona.</p> <p style="text-align: center;">Član 22 Prilozi</p> <p>Sastavni deo ovog zakona je Prilog br. 1 – Sektor, potsektor i kategorije kritičnih subjekata.</p>

<p style="text-align: center;">Neni 23 Shfuqizimi</p> <p>1. Me hyrjen në fuqi të këtij ligji shfuqizohet Ligji Nr. 06/L-014 për Infrastrukturën Kritike.</p> <p>2. Me hyrjen në fuqi të këtij ligji shfuqizohen gjithashtu të gjitha dispozitat që bien në kundërshtim me këtë ligj.</p> <p style="text-align: center;">Neni 24 Hyrja në fuqi</p> <p>Ky ligj hyn në fuqi pesëmbëdhjetë (15) ditë pas publikimit në Gazetën Zyrtare të Republikës së Kosovës.</p> <p style="text-align: center;">Glauk KONJUFCA</p> <hr style="width: 20%; margin: auto;"/> <p style="text-align: center;">Kryetar i Kuvendit të Republikës së Kosovës</p>	<p style="text-align: center;">Article 23 Repeal</p> <p>1. Upon entry into force of this law, Law No. 06/L-014 on Critical Infrastructure shall be repealed.</p> <p>2. Upon entry into force of this law, all provisions that contradict this law shall also be repealed.</p> <p style="text-align: center;">Article 24 Entry into force</p> <p>This law shall enter into force fifteen (15) days after its publication in the Official Gazette of the Republic of Kosovo.</p> <p style="text-align: center;">Glauk KONJUFCA</p> <hr style="width: 20%; margin: auto;"/> <p style="text-align: center;">President of the Assembly of the Republic of Kosovo</p>	<p style="text-align: center;">Član 23 Ukidanje</p> <p>1. Stupanjem na snagu ovog zakona ukida se Zakon br. 06/L-014 o kritičnoj infrastrukturi.</p> <p>2. Stupanjem na snagu ovog zakona ukidaju se takođe sve odredbe koje su u suprotnosti sa ovim zakonom.</p> <p style="text-align: center;">Član 24. Stupanje na snagu</p> <p>Ovaj zakon stupa na snagu petnaest (1) dana od objavljivanja u Službenom listu Republike Kosovo.</p> <p style="text-align: center;">Glauk KONJUFCA</p> <hr style="width: 20%; margin: auto;"/> <p style="text-align: center;">Predsednik Skupštine Republike Kosovo</p>
--	--	--

Shtojca Nr. 1 - Sektorët, Nën sektorët dhe Kategoritë e Entiteteve Kritike

Nr.	Sektori	Nën-sektori	Kategoritë e entiteteve kritike
1	Energjia	a) Energjia elektrike	<p data-bbox="898 426 1421 814">Ndërmarrje të energjisë elektrike që kryen të paktën një nga funksionet e mëposhtme: gjenerimi, transmetimi, shpërndarja, grumbullimi, përgjigja e kërkesës, ruajtja e energjisë, furnizimi ose blerja e energjisë elektrike dhe kushdo që është përgjegjës për detyrat komerciale, teknike ose të mirëmbajtjes që lidhen me këto funksione, por jo klientët përfundimtarë.</p> <p data-bbox="898 898 1338 930">Operator i sistemit të shpërndarjes</p> <p data-bbox="898 1041 1344 1073">Operator i sistemit të transmisionit</p> <p data-bbox="898 1209 1300 1241">Prodhuesit e energjisë elektrike</p> <p data-bbox="898 1377 1421 1451">Operatorët e përcaktuar të tregut të energjisë elektrike</p>

		b) Ngrohje dhe ftohje qendrore	Operatorët të cilët ofrojnë ngrohje qendrore ose ftohje qendrore, përmes shpërndarjes së energjisë termike në formën e avullit, ujit të nxehtë ose lëngjeve të ftohta, nga burimet qendrore ose të decentralizuara të prodhimit nëpërmjet një rrjeti në ndërtesa ose vende të shumta, për përdorimin e hapësirës ose procesit të ngrohjes ose ftohjes;
		c) Karburante të naftës	Operatorët e tubacioneve të transmetimit të karburanteve të naftës
			Operatorët e objekteve të prodhimit, rafinimit dhe trajtimit, magazinimit dhe transmetimit të karburanteve të naftës
		d) Gazi	Entitet qendror aksionar - nënkupton organin ose shërbimin të cilit mund t'i jepen kompetencat për të vepruar për të blerë, mbajtur ose shitur stoqe naftë, duke përfshirë stoqet emergjente dhe rezervat specifike;
			Ndërmarrjet e furnizimit
			Operator i sistemit të shpërndarjes
			Operatorët e sistemit të transmisionit
			Operatorët e sistemit të ruajtjes
			Operator i sistemit të gazit natyror të lëngshëm

		e) Hidrogjeni	Ndërmarrjet e gazit natyror
			Operatorët e objekteve të përpunimit dhe trajtimit të gazit natyror
			Operatorët e prodhimit, ruajtjes dhe transmetimit të hidrogjenit
2	Transporti	a) Ajror	Transportues ajror
			Aeroportet, organet drejtuese të aeroportit, dhe subjektet që operojnë instalimet ndihmëse të përfshira brenda aeroporteve
			Operatorët e kontrollit të menaxhimit të trafikut që ofrojnë shërbime të kontrollit të trafikut ajror
		b) Hekurudhor	Organet përgjegjëse për menaxhimin e infrastrukturës së hekurudhave
			Ndërmarrjet hekurudhore dhe operatorët e objekteve të shërbimit
		c) Ujor	Kompanitë e transportit ujor të pasagjerëve dhe mallrave në brendësi, deti dhe bregdet, duke mos përfshirë anijet individuale të operuara nga këto kompani
Organet drejtuese të porteve dhe subjektet që operojnë punimet dhe pajisjet e përfshira brenda porteve			

			Operatorët e shërbimeve të trafikut të anijeve
		d) Rrugor	Autoritetet rrugore përgjegjëse për kontrollin e menaxhimit të trafikut, duke përjashtuar entitetet publike për të cilat menaxhimi i trafikut ose funksionimi i sistemeve inteligjente të transportit është një pjesë jo thelbësore e aktivitetit të tyre të përgjithshëm
			Operatorët e sistemeve inteligjente të transportit
		e) Transporti publik	Operatorët e shërbimeve të transportit publik
3	Sistemi bankar		Institucionet kreditore (një ndërmarrje, biznesi i së cilës është të marrë depozita ose fonde të tjera të ripagueshme nga publiku dhe të japë kredi për llogari të saj)
4	Infrastruktura e tregjeve financiare		Operatorët e tregjeve financiare, përkatësisht tregjet e rregulluara, siç janë bursa
			Ndërmjetësuesit qendror në tregjet financiare
5	Shëndetësia		Ofruesit e shërbimeve shëndetësore
			Subjektet që kryejnë veprimtari kërkimore dhe zhvillimore të produkteve medicinale

			Subjektet prodhuese të produkteve farmaceutike bazë dhe preparateve farmaceutike
			Subjektet që prodhojnë pajisje mjekësore të konsideruara si kritike gjatë një emergjence të shëndetit publik
			Subjektet që kanë një autorizim shpërndarjeje
6	Uji i pijshëm dhe Ujërat e zeza		Furnizuesit dhe shpërndarësit e ujit të destinuar për konsum njerëzor, duke përjashtuar shpërndarësit për të cilët shpërndarja e ujit për konsum njerëzor është një pjesë jo esenciale e aktivitetit të tyre të përgjithshëm
			Ndërmarrjet që mbledhin, asgjësojnë ose trajtojnë ujërat e zeza urbane, ujërat e zeza shtëpiake ose ujërat e zeza industriale, duke përjashtuar ndërmarrjet për të cilat grumbullimi, asgjësimi ose trajtimi i ujërave të zeza urbane, ujërave të zeza shtëpiake ose ujërave të zeza industriale është pjesë jo esenciale e aktivitetit të tyre të përgjithshëm
7	Infrastruktura digjitale		Ofruesit e pikave të shkëmbimit të internetit
			Ofruesit e shërbimit të Sistemit të Emrave të Domenit (DNS).
			Regjistrat e emrave të domenit të nivelit të lartë
			Ofruesit e shërbimeve të informatikës cloud (cloud computing)

			<p>Ofruesit e shërbimeve të qendrës së të dhënave (një shërbim që përfshin struktura, ose grupe strukturash, të dedikuara për akomodimin e centralizuar, ndërlidhjen dhe funksionimin e pajisjeve të IT dhe rrjetit që ofrojnë shërbime të ruajtjes, përpunimit dhe transportit të të dhënave, së bashku me të gjitha objektet dhe infrastrukturat për shpërndarjen e energjisë dhe kontrollin mjedisor)</p>
			Ofruesit e rrjeteve të shpërndarjes së përmbajtjes
			Ofruesi i shërbimeve të besuara (një person fizik ose juridik i cili ofron një ose më shumë shërbime të besimit si ofrues i kualifikuar ose jo i kualifikuar i shërbimit të besimit)
			Ofruesit e rrjeteve publike të komunikimeve elektronike
			Ofruesit e shërbimeve të komunikimit elektronik
8	Administrata publike		Subjektet e administratës publike të nivelit qendror të përcaktuara në përputhje me legjislacionin vendor
9	Prodhimi, përpunimi dhe shpërndarja e ushqimit		Bizneset ushqimore të cilat janë të angazhuara ekskluzivisht në logjistikën, shpërndarjen me shumicë, prodhimin dhe përpunimin industrial në shkallë të gjerë

Annex 1 - Sectors, Subsectors and Categories of Critical Entities

No.	Sector	Subsector	Categories of critical entities
1	Energy	a) Electricity	Electricity undertakings that perform at least one of the following functions: generation, transmission, distribution, collection, demand response, energy storage, supply or purchase of electricity and anyone responsible for commercial, technical or maintenance tasks that related to these functions, but not to end customers.
		Distribution system operator	
		Transmission system operator	
		Electricity producers	
		Designated electricity market operators	
		b) District heating and cooling	Operators who provide district heating or district cooling, through the distribution of thermal energy in the form of steam, hot water or cold liquids, from central or decentralized sources of production through a network to multiple buildings or sites, for the use of space or the heating or cooling process;
		Operators of petroleum fuel transmission pipelines	

		c) Petroleum fuels	Operators of facilities for the production, refining and treatment, storage and transmission of petroleum fuels
			Central shareholder entity - means the body or service which may be given the powers to act to buy, hold or sell oil stocks, including emergency stocks and specific reserves
			Supply undertakings
			Distribution system operator
			Transmission system operators
			Storage system operators
			Liquefied natural gas system operator
			Natural gas undertakings
		d) Gas	Operators of natural gas processing and treatment facilities

		e) Hydrogen	Hydrogen production, storage and transmission operators
2	Transportation	a) Air	Air carrier
			Airports, airport management bodies, and entities operating ancillary facilities included within airports
			Traffic management control operators providing air traffic control services
		b) Railway	Bodies responsible for railway infrastructure management
			Railway undertakings and operators of service facilities
		c) Aqueous	Inland, sea and coastal passenger and freight water transport undertakings, excluding individual vessels operated by such undertakings
			The governing bodies of the ports and the entities that operate the works and equipment included within the ports
			Operators of vessel traffic services

		d) Road	Road authorities responsible for traffic management control, excluding public entities for which traffic management or the operation of intelligent transport systems is a non-essential part of their overall activity
			Operators of intelligent transport systems
		e) Public transport	Operators of public transport services
3	Banking system		Credit institutions (an enterprise whose business is to receive deposits or other repayable funds from the public and grant loans on its own account)
4	Infrastructure of financial markets		Financial market operators, namely regulated markets, such as stock exchanges
			Central intermediaries in financial markets
5	Health		Health service providers
			Entities that carry out research and development activities of medicinal products
			Manufacturing entities of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations

			Entities that manufacture medical devices considered critical during a public health emergency
			Entities that have a distribution authorization
6	Drinking water and waste water		Suppliers and distributors of water intended for human consumption, excluding distributors for whom the distribution of water for human consumption is a non-essential part of their general activity
			Undertakings collecting, disposing of or treating urban waste water, domestic waste water or industrial waste water, excluding undertakings for which collecting, disposing of or treating urban waste water, domestic waste water or industrial waste water is a non-essential part of their general activity
7	Digital infrastructure		Internet exchange point providers
			Domain Name System (DNS) service providers.
			Top Level Domain Name Registries
			Cloud computing service providers
			Data center service providers (a service that includes structures, or groups of structures, dedicated to the centralized accommodation, interconnection and operation of IT and network equipment that provide data storage, processing and transport services, together with all

			facilities and infrastructures for energy distribution and environmental control)
			Content delivery network providers
			Trust service provider (a natural or legal person who provides one or more trust services as a qualified or non-qualified trust service provider)
			Providers of public electronic communications networks
			Providers of electronic communication services
8	Public administration		Central level public administration entities defined in accordance with local legislation
9	Food production, processing and distribution		Food businesses that are exclusively engaged in logistics, wholesale distribution, manufacturing and large-scale industrial processing

Prilog br. 1 – Sektori, potsektori i kategorije kritičnih subjekata

Br.	Sektor	Potsektor	Kategorije kritičnih subjekata
1	Energija	a) Električna energija	Elektroenergetska preduzeća koja obavljaju najmanje jednu od sledećih funkcija: proizvodnju, prenos, distribuciju, prikupljanje, odgovor na potražnju, skladištenje energije, snabdevanje ili kupovinu električne energije i svako ko je odgovoran za komercijalne, tehničke ili poslove održavanja koji se odnose na ove funkcije, ali ne i krajnji kupci.
			Operator distributivnog sistema
			Operator prenosnog sistema
			Proizvođači električne energije
			Utvrđeni operatori tržišta električne energije

		b) Centralno grejanje i hlađenje	Operatori koji pružaju centralno grejanje ili centralno hlađenje, kroz distribuciju toplotne energije u obliku pare, tople vode ili hladnih tečnosti, od centralnih ili decentralizovanih izvora proizvodnje preko mreže do više zgrada ili lokacija, za korišćenje prostorija ili procesa grejanja ili hlađenja;
		c) Naftni derivati	Operatori cevovoda za prenos naftnih derivata
			Operatori objekata za proizvodnju, rafiniranje i obradu, skladištenje i prenos naftnih derivata
			Centralni akcionarski subjekat – znači organ ili služba kojoj se mogu dati ovlašćenja za kupovinu, držanje ili prodaju zaliha nafte, uključujući hitne zalihe i posebne rezerve;
			Preduzeća za snabdevanje
		d) Gas	Operator distributivnog sistema
			Operatori prenosnog sistema
			Operatori sistema za skladištenje
			Operator sistema prirodnog tečnog gasa
			Preduzeća prirodnog gasa

			Operatori objekata za obradu i tretman prirodnog gasa
		e) Hidrogen	Operatori proizvodnje, skladištenja i prenos hidrogena
2	Prevoz	a) Vazdušni	Avio prevoznici
			Aerodromi, upravni organi aerodroma i subjekti koji upravljaju pomoćnim objektima uključenim u okviru aerodroma
			Operateri kontrole upravljanja saobraćajem koji pružaju usluge kontrole vazdušnog saobraćaja
		b) Železnički	Organi nadležni za upravljanje železničkom infrastrukturom
			Železnička preduzeća i operateri uslužnih objekata
		c) Vodeni	Kompanije za unutrašnji, pomorski i priobalni putnički i teretni transport, izuzev individualnih plovila kojima upravljaju takve kompanije

			Upravni organi luka i subjekti koji upravljaju radovima i opremom u okviru luka
			Operatori usluga vodenog saobraćaja
		d) Drumski	Organi za puteve odgovorni za kontrolu upravljanja saobraćajem, izuzev javnih subjekata za koje upravljanje saobraćajem ili funkcionisanje inteligentnih transportnih sistema nije bitan deo njihove ukupne delatnosti
			Operatori inteligentnih transportnih sistema
		e) Javni prevoz	Operatori službe javnog prevoza
3	Bankarski sistem		Kreditne institucije (preduzeće čije je poslovanje primanje depozita ili drugih povratnih sredstava od javnosti i odobravanje kredita za svoj račun
4	Infrastruktura finansijskih tržišta		Operatori finansijskih tržišta, odnosno regulisana tržišta, kao što su berze
			Centralni posrednici na finansijskim tržištima
5	Zdravstvo		Pružaoци zdravstvenih usluga
			Subjekti koji obavljaju istraživačke i razvojne delatnosti medicinskih proizvoda

			<p>Subjekti za proizvodnju osnovnih farmaceutskih proizvoda i farmaceutskih preparata</p>
			<p>Subjekti koji proizvode medicinske uređaje koji se smatraju kritičnim tokom vanrednog stanja u javnom zdravlju</p>
			<p>Subjekti koji imaju ovlašćenje za distribuciju</p>
6	Pijaća voda i Otpadne vode		<p>Snabdevači i distributeri vode namenjene za ljudsku potrošnju, izuzev distributera za koje distribucija vode za ljudsku potrošnju nije bitan deo njihove ukupne delatnosti</p>
			<p>Preduzeća koja sakupljaju, uništavaju ili prečišćavaju gradske otpadne vode, kućne otpadne vode ili industrijske otpadne vode, izuzev preduzeća za koja sakupljanje, uništavanje ili prečišćavanje gradskih otpadnih voda, kućnih otpadnih voda ili industrijskih otpadnih voda nije bitan deo njihove ukupne delatnosti</p>
7	Digitalna infrastruktura		<p>Provajderi tačaka razmene interneta</p>
			<p>Pružaoци usluge Sistema imena domena (DNS).</p>
			<p>Registri imena domena najvišeg nivoa</p>
			<p>Pružaoци informatičkih usluga cloud (cloud computing)</p>
			<p>Provajderi usluga data centra (usluga koja uključuje strukture, ili grupe struktura, namenjene centralizovanom</p>

			<p>smeštaju, međusobnom povezivanju i funkcionisanju IT i mrežne opreme koja pruža usluge skladištenja, obrade i prenosa podataka, zajedno sa svim objektima i infrastrukturama za distribuciju energije i kontrolu životne sredine)</p>
			<p>Provajderi mreža za distribuciju sadržaja</p>
			<p>Pružalac pouzdanih usluga (fizičko ili pravno lice koje pruža jednu ili više pouzdanih usluga kao kvalifikovani ili nekvalifikovani pružalac pouzdanih usluga)</p>
			<p>Provajderi javnih mreža elektronskih komunikacija</p>
			<p>Pružaoци usluga elektronskih komunikacija</p>
8	Javna uprava		<p>Subjekti javne uprave na centralnom nivou utvrđeni u skladu sa domaćim zakonodavstvom</p>
9	Proizvodnja, prerada i distribucija hrane		<p>Prehrambena preduzeća koja se bave isključivo logistikom, veleprodajom, proizvodnjom i industrijskom preradom većeg obima</p>